

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

EINA 75-TUOSIUS METUS — DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Vol. LXXVIII Kaina 25 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, LIEPA — JULY 24, 1984

Nr. 145

Aušra. Nr. 33(73)

Apie lietuvių padėtį Gudijoje

(Tęsiny)

Užsienio lietuviai negali pasitenkinti vien teoriniu — moksliniu darbu, koks yra atliktas šioje knygoje, o, norėdami atlikti savo pareigą Tėvynei, privalo imtis praktinės veiklos — padėti savo broliams už geležinės uždangos išlaikyti savo tėvų kalbą. Ir čia, Lietuvoje, yra mokslininkų, kurie domisi BTSR lietuvišiais, dirba mokslinį-tiriamąjį darbą, tiria to krašto tarmes, užrašinėja folklorą ir t.t., o praktiškai nieko nedaro užkirsti kelią lietuvių kalbos nykimui. Jie nieko nedaro iš baimės, o užsieny gyvenantiems lietuviams nėra ko bijoti. Jei tik mokslinį darbą dirbsime, jei tik ruošimės ateičiai ir lauksime, kada pagerės laikai bei sąlygos, o nieko nedarysime dabarčiai, nesimisme praktinės veiklos padėti savo broliams kovoję už jų tėvų kalbą, tai vieną sykį pajusime, kad tas vakarų BTSR kraštas, kur dabar lietuviškai kalbama, atimtas iš mūsų rankų, ju netekome.

Šiaip ar taip, mūsų gyvenamu laikotarpiu lietuvių tautybės svarbiausias ir lemiamas požymis yra lietuvių kalba. Tie, kurie netenka lietuvių kalbos, netenka ir lietuvių tautybės. Tik retu, išimtiniais atvejais XX a. gale lietuvių, netekę savo tėvų kalbos, išlaiko lietuvių tautybę. Nesvarbu, kokią naują kalbą lietuvis priima, tegu tai bus gudiškai-lenkiškas žargonas, — pametęs savo tėvų kalbą, jis tuo pačiu išsina iš lietuvių bendruomenės ir tautos.

Tad ką turi daryti užsienio lietuviai, kaip jie gali padėti BTSR gyvenantiems lietuviams?

Laikas, jau seniai buvo laikas įkurti organizaciją, kuri rūpintųsi BTSR lietuvių reikalais. Ši organizacija turi domėtis tuo, kas dabar vyksta Vakarų Baltarusijos lietuvių gyvenamose vietovėse, rašyti spaudoje klausimais, susijusiems su BTSR lietuvių gyvenimu; rašyti memorandumus T. Sąjungos vyriausybei dėl lietuviškų mokyklų atidarymo ir lietuviškų pamaldų įvedimo BTSR; atkreipti pasaulio viešosios nuomonės dėmesį į lietuvių tautinės mažumos genocidą BTSR. Organizacijos nariai turi lankyti BTSR lietuvius.

Užsienio lietuvių pagal galimybę turi lankyti, aprūpinti literatūra ir aplamai rūpintis ne vien Seinų-Suvalkų krašto, bet ir BTSR lietuviams.

Šia proga norisi palyginti BTSR lietuvių padėtį su lietuvių padėtimi Seinų-Suvalkų krašte (Lenkijoje). BTSR lietuvių padėtis nepalyginamai blogesnė, negu jų tautiečių, gyvenančių Lenkijoje. O Seinų-Suvalkų krašto lietuviams

vai nuolatos lankomi giminių ir pažįtamų iš JAV ir kitų užsienio valstybių (bent iki karo stovio Lenkijoje paskelbimo). Dėl Seinų lietuviams daromos skriaudos — draudimo lietuviškų pamaldų Seinų katedroje — rašomi protestai atitinkamoms bažnytinėms instancijoms, plačiai apie tai rašoma spaudoje ir t.t. O apie tai, kokia skriauda daroma Gervėčių, Pelešos ir kitų BTSR vietovių lietuviams, tik puse burnos spaudoje užsiminama. Vienas tik Vatikano radijas plačiai apie tai kalba, o „Amerikos balsas“ tyli.

Kuo virsta Baltarusijos TSR jaunoji karta

Baltarusijos TSR gyventojai — tiek lietuvių, tiek gudių — yra rusinami per mokyklas, o lenkinami per bažnyčią lenkų kunigų. Bet jaunoji BTSR karta lenkų kalbos nemoka, nes lenkiškų mokyklų BTSR nėra. Kadangi jaunimas nemoka lenkų kalbos, tai jų netrukia bažnyčia, kur pamaldos, pamokslai ir kiti religiniai patarnavimai atliekami lenkiškai. Tiesa, tėvai priveda vaikus pirmos išpažinties ir Komunistijos, dar ir vėliau vedasi juos į bažnyčią, bet šie ten eina tol, kol laikosi tėvų rankos, o kai išauga į „vyrus“ ar „merginas“, daugiau į bažnyčią nebeina, nes jų ten niekas netrukia, jie nesupranta, kas vyksta bažnyčioje, nes girdi nesuprantamą lenkų kalbą. „Aš lenkų kalbos nemoku, todėl į bažnyčią neinu, nes nieko nesupranta, kas ten kalbama“, — pasakė viena 18 metų jaunuolė.

Iš to, ką vaikas gavo per katekizmo pamokas, jam beveik nieko nelieka, nebent poteriai, kurių turinio jis nesupranta... Ir taip jis atitolsta nuo bažnyčios, kuri jam lieka svetima. Jaunuoliai, — religijai pasidaro indiferentais arba tiesiog virsta ateistais. O aplinkos įtaka — radijas, spauda, kinas, jaunimo pramogos ir pasilinkiminiai, kuriuos patys suruošia arba kuriuos ruošia kultūros namai, — padaro savo. Jaunimas žino, kad jam reikia valgyti ir gerti, gyventi ir linksintis, o apie Dievą ir religiją jam niekas nekaltina ir neprimena. Jis yra šios žemės žmogus ir daugiau nieko. Iš šalies jam visą laiką kala, kad po mirties nieko nėra, kad tave užkai ir nieko iš tavęs neliks. Tad naudokis gyvenimu ir daugiau apie nieką negalvok. Tokiose sąlygose tik kaip išimtis vienas kitas jaunuolis, — paveiktas kokios nors ypatingos įtakos, gali išlikti religingas.

(Bus daugiau)

Sovietų sunkvežimiai, sustoję prie savo ambasados Bonoje. Po patikrinimo, jis išleidžiamas tolimesnei kelionei.

Albanija šiandien

Flora, Albanija. — Po keturiasdešimt metų komunistinio režimo, vadinamo „išlaisvinimu“, albanų valdžia truputį pakėlė geležinę užlaidą turistams. Išleidi- mas turistų nereiškia nukrypimo nuo ideologijos, kurios pagrindiniai principai yra valstybinė nepriklausomybė, visiškai nepriklausoma ekonomija bei bekompromisiniai santykiai su kapitalistinėmis vakarų valstybėmis. Iš vienos pusės jaučiamas pasididžiavimas savarankiškumu, iš kitos pusės norima sudaryti sąlygas krašto mechanizavimui, kur lig šiol arklys, jautis ir mulas tebėra pagrindinės transporto priemonės ir kur pjautuvai, kauptuvai ir kastuvai plačiai tebenaudojami ūkio padargiai.

Vakarams Albanija visada buvo mįslė. Šimtmečius kovoję prieš prispaudėjus, jie ir dabar su nepasitikėjimu žiūri į svetimą, kas atsipindi ir Jungtinėse Tautos. Jų delegatai dažnai pasisako prieš savo buvusius draugus ir priešus.

„Mes nieko neturime prieš kitas ideologijas, kol jos neišsprendžia mūsų problemas“, sako užsienio departamentu švietimui, kultūrai ir sportui atstovas Niko Mitrushi.

Nors Albanija turi 100 ambasadų pasaulyje, kaip sako N. Mitrushi, tačiau jokios ambasados nėra JAV, kuri, jų manymu, siekia hegemoninių tikslų. Santykiai su sovietais pablogėjo nuo 1961 m., dėl Nikitos Kruščovo bandymo suartėti su Vakarais ir dėl jo kėslų į tik ką atrastus mineralinius tur- tus Albanijoje. Su komunistine Kinija ryšiai nutrūko po Nixono kelionės į Kiniją.

Komunistinė Albanija niekad neleidžia užsienio kapitalo investavimui, neturėjo užsienio skolų ir negali toleruoti jokių karinių bazių savo krašte.

Šalia 76 m. amžiaus tėvo, mokytojo ir filosofo Enver Hoxha's visur iškabintų paveikslų, labiausiai gerbiama yra Marksas, Engelsas ir Leninas. Hoxha paėmė valdžią į savo rankas 1944 m. ir nuo to laiko valdo 3 milijonų tautą. Iš tarpusavio kovų, sifilio, malarijos ir skurdą per 40 metų kraštas atsi- statė be skolų ir be preky-

binio deficito. 1950 metų kainos galioja ir šiandien. Nėra bedarbių, niekas nemoka takų. Nuosavybė yra valdžios rankose.

Neįplaukia ten ir vakarietiški papročiai bei mados: nėra „rock“ muzikos, nei džynų, nei laisvos meilės sąjūdžio, nei narkotikų vartojimo bei elektroninių gadžetų. Standartinės moralinės vertybės nepasikeitė. „Padorus žmogus veda ir turi vaikų“, — aiškino albanų pareigūnas vienam žurnalistui. Ištuokos retas atvejis, o apie abortus nėra nė kalbos, nes už juos stipriai baudžiama. Moterys, kurios 1944 m. dar buvo pardudamos vyrui, šiandien turi lygias teises ir vienodą atlyginimą už darbą ir teisę pasirinkti vyrą.

Mokslas nemokamas, sveikatos draudimas ir buto nuoma kainuoja vienos dienos uždarbio atlyginimą. Vyras eina į pensiją sulaukę 60 m. amžiaus, moterys 55 ir kasyk- lio darbininkai 40 m. Mėnesinio atlyginimo vidurkis 100 dol. Vienam asmeniui maistas geriausias viešbuty kainuoja daugiau dolerio dienai, o dviejų savičių darbininko atostogos apie 15 dol.

Užsienin albanas neišleidžiamas. Pagal įstatymą jis negali turėti automobilio, bet arklį, motociklą ar dviratį. Kiekvienas fabrikas turi išpildyti savo kvotą. Karinė tarnyba privaloma vyrams ir moterims: kiekvienas albanas vieną mėnesį metuose turi atlikti karinę praktiką. Kiekvienas jaunuolis nuo 9 m. amžiaus turi atidirbti ūkyje taip pat vieną mėnesį metuose.

1950 m. sovietai surado didelių chromo sluoksnius kalnuose, ir šiandien Albanija yra trečia viso šio metalo gamintoja pasaulyje.

— Įstatymai, leidžiantys šauti ir bėgančius per Berlyno sieną į Vakarų Vokietiją, neprieštarauja tarptautinei teisei, sako Rytų Vokietijos pareigūnas Žmogaus teisėms ginti komitetai.

— Sekmdienį Venecuelos sostinėje Caracas mirė buvęs vietos arkivyskupas kardinalas Quintero. Velionis buvo sulaukęs 82 metų amžiaus. Išbuvęs 20 metų Caracas arkivyskupu, 1980 m. iš pareigų atsistatydino dėl pablogėjusios sveikatos.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Vakar dvi didžiausios JAV automobilių gamybos bendrovės (General Motors ir Fordas) pradėjo derybas su United Auto Workers profsąjunga dėl naujo kontrakto, apimančio apie pusę milijono darbininkų. Manoma, kad šių derybų kryptis nulems automobilių pramonės ateitį, nes bus sprendžiami esminiai atlyginimo ir etatų pastovumo klausimai.

— Daugiau kaip 1,400 delegatų bei patarėjų iš penkių kontinentų suvažiavo į Pasaulinį liuteronų susirinkimą Budapeste. Tai pirmas tos organizacijos susirinkimas komunistų valdomame krašte.

— Nors ir protestuodami sovietai sutiko, kad sunkvežimis, vežąs vokiečių teritorijoje „neliečiamą diplomatinę bagažą“, būtų vokiečių muitininkų patikrintas. Muitinės tarnautojai pastebėjo sunkvežimį 207 sukrautas dėžes. Sunkvežimis buvo išleistas. Sovietai tvirtina, kad jame buvo sudėtos komunikacijos priemonės.

— Didžiojoje Britanijoje, JAV anglonų katedroje kilęs didžiulis gaisras beveik visiškai sunaikino šią vieną seniausių ir gražiausių ne tik Anglijos, bet ir visos Europos šventovių. Katedra buvo pradėta statyti 13-ojo amžiaus viduryje; ją kasmet aplankydavo apie du milijonai žmonių iš viso pasaulio. Gaisras katedroje kilo smarkios perkūnijos metu; manoma, kad ji sukėlė ir katedrą trenkęs žaibas. Tikimasi, kad katedrą bus galima atstatyti.

Imigracijos-naturalizacijos tarnautojas Manhatene varto bylas.

Spauda pokonvenciniais klausimais

Jon Margolis, „Chicago Tribune“ spaudos komentatorius, rašydamas apie praėjusią demokratų konvenciją, primena, kad Ferraro pasirinkimas viceprezidentiniu kandidatu galėtų išlyginti skirtumus tarp Mondale kaimietiško miesto ir jos didmiesčio.

Mondale pradėjo savo kampaniją labai nepalankiu momentu: prezidentas sumažino infliaciją ir nedarbą ir nepadarė didesnių klaidų užsienio politikoje. Demokratai partiją pasirinko kandidata su jo stiprybėmis, bet ir taip pat silpnėmis. Mondale yra geras politikas su gražiais pažadais: apie jį sudaryta nuomonė jo kampanijos metu, kad jis pataikauja priešingų interesų grupėms, sakydamas tai, ko jos nori išgirsti. Nežiūrint tariamos vienybės, jos kelia abejonių dėl tikro bendradarbiavimo. Moters nominavimas viceprezidentiniu kandidatu ir pietiečio paskyrimas vadovauti Mondale kampanijai gerokai apkartino negrų stiprią politinę grupę. Taip pat konvencija nusivylę yra ir Amerikos Vakarai.

Viceprezidentinis kandidatas praityje buvo skiriamas partijai nusipelnęs asmuo ir aktyvus pirminiuose rinkimuose kovotojas, tačiau praityje jie visi buvo vyrai. Žinoma, Ferraro įneš daug jėgos ir energijos kampanijos metu, ir feministiniai sąjūdžiai jį be abejo remia. Lieka paslaptimi, kiek vyrų ir moterų atiduos balsus už Reaganą, bijodami ateityje susilauk-

ti moters prezidentės. Taip pat Mondale turės sunkumų laimėti jaunimo balsus, kurie pagal įvairius polius linksta Reagano pusėn, nežiūrint, kad, būdami liberalais, jie yra konservatyviai nusistatę ekonomijos atžvilgiu. Taip pat nereikia užmiršti, kad amerikiečiai ne tiek balsuos už asmenis, kiek už programas.

Galima tikėtis, kad Mondale ir Ferraro nuolat kartos apie tvirtus šeimos ryšius ir religiją kaip ir Reaganas, bet jų nuomonės išsiskirs, diskutuojant apie atominių ginklų užšaldymą, nusiginklavimą, viešųjų mokyklų finansavimą, civilines teises ir apie karinę intervenciją Centrinėje Amerikoje.

Užsienio spauda apie suvaržymus Lietuvoje

Užsienio spauda pranešė apie naują sovietų įstatymą, kuriuo yra dar labiau suvaržomi Sovietų Sąjungos piliečių santykiai su krašte besilankančiais kitataučiais. Pagal naują įstatymą, sovietų piliečiam draudžiama teikti kraštą vizituojantiems kitataučiam butą, transportą ar kitokius patarnavimus. Įstatymo nesilaikantieji bus griežtai įspėjami arba baudžiami pinigine bausme. Naujuoju įstatymu sovietinė valdžia siekia dar labiau suvaržyti visus neoficialius sovietų piliečių kontaktus su užsieniečiais. Prieš kelis mėnesius Sovietų Sąjungoje buvo išleistas kitas įstatymas, kuriuo numatoma kelti baumę net iki dešimties metų tiems asmenims, kurie bus kaltinami antisovietine propaganda, pasinaudoję iš užsienio gauta finansine ar materialine parama. Tuo įstatymu sovietinė valdžia siekia ne tik uždrausti sovietų piliečių ryšius su įvairiomis šalpos organizacijomis. Vakaruose, bet taip pat nutraukti kai kurių organizacijų veiklą pačioje Sovietų Sąjungoje. Tokių organizacijų tarp yra vadinamasis Šolencino vardo fondas, teikiantis finansinę ir materialinę paramą Sovietų Sąjungoje kalina- miams sąžinės ir politiniams belaisviams ir jų šeimoms, taip pat tiems asmenims, kurie yra netekę darbo dėl to, kad yra prašę leidimo emigruoti į Vakarų.

Galop, spaudos žiniomis, sovietinė valdžia numato smarkiai apriboti, o galbūt ir visiškai uždrausti siuntinių ekspediciją iš Vakarų į Sovietų Sąjungą. Spauda rašo, kad Paryžiuje veikianti firma Sicomex, atsižvelgdama į sovietinės valdžios nurodymą, nuo rugpjūčio pirmos dienos nebegalės daugiau priimti siuntinių ekspedicijai į Sovietų Sąjungą.

KALENDORIUS

Liepos 24 d.: Šv. Ursinas, Kristina, Seigis, Jurga.
Liepos 25 d.: Šv. Jokūbas Ap., Valentina, Mangirdas, Aušra.

ORAS

Saulė teka 5:36, leidžiasi 8:18.
Debesuota. Dieną 80 l., naktį 65 l.

Pabėgo raudonarmietis

Užsienio spaudos agentūros praneša, kad trečiadienį iš Rytų Vokietijos per grietį suagomą ir užminuotą sieną į Vakarų Vokietiją, Zemetinėje Saksonijoje, pabėgo 20 m. uniformuotas raudonosios armijos karys. Laisvę laimėję pasiekę raudonarmietis

Vakarų Vokietijoje pasiprašė politinės globos, kuri jam buvo suteikta. Pabėgusio sovietų kareivio pavardė nėra skelbiama. Užsienio spaudos agentūros atkreipia dėmesį, kad Rytų Vokietijoje yra apie 425 tūkstančiai sovietų karių. Pasiėję su Vakarais dislokuojami sovietų kariai yra labai kruopščiai atrenkami.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIBGTI IR SVEIKIL. PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVICIUS, M.D.

DVIDEŠIMT METŲ KENČIA, O PAGALBOS KAIP NĖRA, TAIP NĖRA

Klausimas. Didžiai Gerbiamas Daktare, esu 65 m. amžiaus. Jau gal kokia 20 metų kaip kankinuosi su Hiatus Hernia.

Seimos gydytojas ir kiti pažįstami vietiniai daktarai sako, kad be operacijos jokios kitos pagalbos nebėra. O ir pati operacija ne visada pagelbsti. Gerbiamas Daktare, Jūsų sveikatos patarimai visomet yra pagrįsti vėliausiais modernių medicinos tyrimų rezultatais. Būtų labai įdomu sužinoti Jūsų nuomonę, ar yra koks nors būdas atsikratyti Hiatus Hernia be operacijos. Manau, kad yra daug tokių kaip aš, kuriems Jūsų patarimas daug galėtų padėti.

Mielai sumokėsiu už Jūsų sugaištą laiką minėtu klausimu. Su pagarba.

Atsakymas. Hiatus hernia yra difragmoje kyla — išvarža. Difragma yra raumėninė plėvė, stora, skirianči krūtinės ąslą nuo žemiau jos esančių vidurių. Normaliai joje yra anga — skylė (hiatus) tampriai praleidžianti stemplę (esophagus). Kita joje skylė irgi tampriai praleidžia didžiausią kraujagyslę (aortą) ir nervus.

Kai stemplė praleidžianti skylė — anga (hiatus) nėra tampriai, tada iš apačios dėl įvairių priežasčių spaudžiamas skrandis sava dalimi įšliauzia į krūtinės ąslą. Taip ir gaunasi difragmoje — jos angoje (vadinamoje hiatus) kyla — išvarža (arba hernia). Iš čia pavadinimas Hiatus Hernia.

Taigi, hiatus hernia yra skrandžio dalies (visas jis negali pralsti į krūtinės ąslą) išvaržimas aukštyn į krūtinės ąslą per pasidariusią kiek liuosėnę difragmoje angą (hiatus) — ji yra skirta stemplei praleisti žemyn į skrandį. Ji pasitaiko nuo 10

iki 70 procentų X-Ray šviečiant nevirškinimu besiskundžiančius. Negerumas sukelia jų tik nuo 30 iki 97 procentų. Difragmoje angos (hiatus) nenormalus liuosumas (didumas) gali būti įvairaus laipsnio (dydžio — pločio). Dėl to ir skrandžio išvaržimo aukštyn į krūtinės ąslą (kylos-hernijos) dydis irgi gali būti įvairus. Juo didesnis toks išvaržimas, dažniausiai toli gražu ne visada tuo gauseni ir stipresni tokio ligonio turimi nusiskundimai. Tik čia įsidėmėtini du svarbūs dalykai.

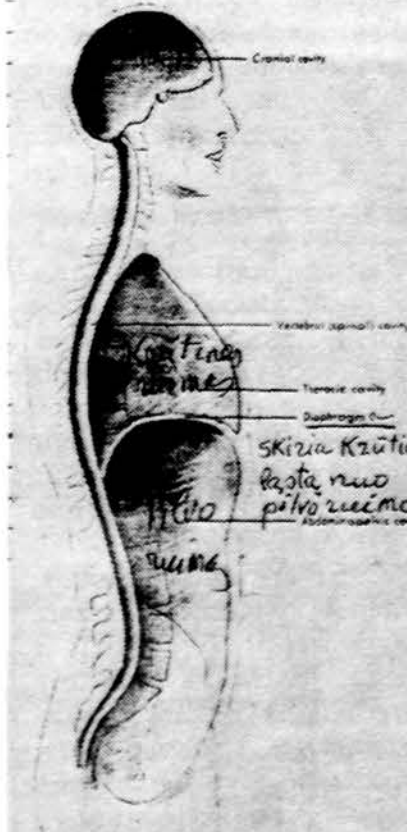
Atsimintina, kad 1. yra nesvarbu, ar pacientas turi hiatus hernia, bet svarbu, ar jis turi stiprius nusiskundimus. Ir dar 2. nėra svarbu, ar atsilieja skrandžio sunka į stemplę, bet svarbu, ar toji atsiliejusi sunka sukelia negerumus.

Tuo reikalu kiek plačiau išsiaiškinsime.

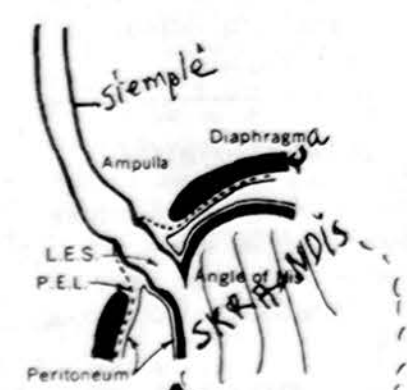
Turint hiatus hernia ligonis gali turėti nusiskundimus dėl gausaus skrandžio sunkos atsiliejimo (significans reflux) į stemplę. Mat, tada rūgščios skrandžio sunkos didesnis kiekis patenka į stemplę, kurioje turi būti šarminė reakcija. Rūgštus skrandžio skystis išvaržęs į stemplę labai erzina jos gleivinę. Tada esti jautiamas (bet, irgi ne visada) įvairaus laipsnio deginimo jausmas. Toks žmogus skundžiasi riemens ėdimu (heartburn).

Normaliai nėra tokio atsiliejimo, nes stemplės galas turi vartus (sfinkterį) neleidžiančius skrandyje esamam turiniui atsilieji į stemplę aukštyn. Neretai žmogus riau-gėja oru iš skrandžio — tada jokio negerumo nesigauna. Tik retkarčiais, ypač po stipraus valgio, žmogus rūgščiai atsiriaugėja. Tada trumpai kiek padegina ties krūtinkauliu — ir visos negerumas tuo baigiasi. Yra žmonių, kurie dažnai atsiriaugėja rūgščiu skrandžio turiniu ir jokio negerumo nejaucia.

Čia eina kalba apie tokius žmones, kurie turi negerumus atsiriaugėjus rūgščiomis skrandžio sultimis ar su skrandžio rūgštimi susimaišiusiu maistu. Pas taip jautrius žmones gaunasi įvairaus stiprumo riemens ėdimas ir kitos negerovės. Mat, taip dažnai erzinant galutinės stemplės dalies gleivinę, atsiranda joje uždegimas (peptic esophagitis) — žaizdos. Jos gydymas randėjas ir dėl to gali gautis stemplės susiaurėjimas — maisto į skrandį įvairaus laipsnio nepraleidimas. Tada net seilės nenuveina žemyn, jos gali naktį miegant išbėgti ant pagalvės, o kartais net per rėklę į bronchus-plaučius patekti. Tada atsiranda dažni plaučių uždegimai ir kiti vargai: kraujavimas, plaučių supūlimas.

Difragma skiria krūtinės ruimą nuo pilvo ruimo.

A. Diagrama apatinės stemplės dalies normaliu atveju. B. Turint hiatus hernia vienos rūšies ir C. — hiatus hernia, apie kurią čia kalbama.

Nusiskundimai turint Hiatus Hernia

Riemens ėdimas (heartburn) yra būdingas nusiskundimas atsiliejimo skrandžio sunkos (reflux) į stemplę. Tai ties duobute ar po krūtinkauliu atsirandęs deginantis ir aukštyn lipantis skausmas. Paprastai riemu ima būti pavalgis, ypač gausaus valgio. Toks ėdimas pablogėja pasilenkiant, atsigulant ar įsitempiant. Jis palengvėja stovint ar ką nors išgeriant, ypač pieno, pasukų bei prieš rūgštis vaistų (antacidų).

Sunkiais riemens ėdimu atvejais skausmas gali prieiti iki kaklo pradžios, gali siekti jis kaklo pradžią, žandikaulį bei paklikti po viena ar abi rankas. Tais atvejais riemu gali naudoti krūtinės anginos (angina pectoris) skausmus.

Nors riemens ėdimas yra paprastas nusiskundimas — neišaukštas rimtų pasekų, bet jis turi būti išskirtas iš kitų priežasčių, sukeliančių krūtinės skausmus. Mat, stemplės uždegimas (esophagitis) gali sukelti panašius krūtinėje skausmus.

Kartais žmogui miegant atsiliejusi skrandžio sunka patenka gana aukštai į stemplę. Tada ji gali būti įsurbta į rėklę, į bronchus ir į plaučius. Tada pacientas prabunda dusdamas dėl skrandžio sunkos, atsiradusios kvėpavimo takuose.

Kai toks įvykis yra stiprus bei kai jis toks kartojasi plaučių uždegimas (pneumonitis) bei jų surandėjimas (fibrozitis) gali atsirasti. Ypač alkoholikams tokia negerovė dažniau pasitaiko. Tokiems nepadaeda nė susirgusios plaučių dalies operacijos keliu praralinimas, nes jie vėl girtauja, vėl skrandžio turinį į plaučius atlieja vemdami — ir vėl plaučius susirgindina.

Krūtinės skausmų rūšies susekimas

Nustatymui, kad krūtinės skausmai (riemens ėdimas) atsiranda dėl atsiliejimo (reflux) skrandžio sunkos į stemplę (tas dažniausiai yra) turint hiatus hernia, reikia įrodyti du dalykus: a) kad atsilieja skrandžio sunka, b) kad stemplės gleivinė yra jautri tai sunkai.

Turintiems krūtinės skausmus pacientams X-Ray nustato atsiliejimą tik iki 40%. Už tai darytini du rūgštingumą stemplėje nustatę patikimi būdai. Taip sužinoma, ar atsilieja skrandžio turinys į stemplę.

O sužinojimui, ar stemplė yra jautri atsiliejamam skrandžio sunkai, daromas toks bandymas. Iš išorės pilama į stemplę po 120 lašų per minutę pakaitomis tai fiziologinis skiedinys, tai skrandžio rūgštis. Jei ligonio krūtinėje turimi skausmai yra sukelti atsiliejiančios skrandžio sunkos — tai ligonis pajus tokius skausmus lašinant į stemplę skrandžio rūgštį, o nebus skausmų lašinant fiziologinį skiedinį (0,9 procentų valgomosios druskos skiedinį).

Jei pacientas neturi nusiskundimų (neėda riemu) ar jei krūtinės skausmai yra ne nuo stemplės, tai minėtai lašinant žmogus nejaus jokio skirtumo tarp lašinimo vieno ar kito minėtų skysčių.

Hiatus Hernia gydymas

Dvejopai gydoma difragmoje išvarža (hiatus hernia): vaistais ir operacijos pagalba. Mediciniškai gydant siekiama dvejopu gerio: 1. apsaugojimo stemplės gleivinės sumažinant atsiliejimą skrandžio sunkos į stemplę. 2. Sumažinant į stemplę jau atlietos skrandžio sunkos pagėgumą erzinti stemplės gleivinę.

Pirmo siekio siekiant elgiamasi trejopai: 1. mažinamas skrandyje jo turinys — tada yra mažesnė galimybė skrandžio turiniui atsilieji į stemplę.

2. Ligonis laikosi tokioje padėtyje, kad sunkumas skrandžio turinio trukdytų atsiliejimui. 3. Stiprinami stemplės žemutiniai vartai (sfinkteris), kad jie užsiryti reikiamai ir nepraleistų skrandžio turinio atgal į stemplę.

Praktiški patarimai turintiems hiatus hernia

1. Pacientas visada turi valgyti po nedaug. Valgoma tada dažniau. Sukramtoma kiekvienas kąsnis iki bulvinės košės pavidalo.

2. Būdamas nutukęs žmogus turi suliešėti iki normos.

3. Nevalgyti ir negerti nieko per 2-3 valandas prieš atsigulant: tas tinka naktiai ir dienei. Nevalgyti niekada maisto, kuriam esi alergiškas.

4. Pacientas neturi valgyti per visą savo gyvenimą tu valgių, kurie jam sukelia nevirškinimą ir riemens ėdimą. Jis turi išmokyti nesijaudinti dėl menkniekių.

5. Nerūkoma, nesivairinama ir kavos negerinama bei aštrių valgių venginama.

6. Lovos galvugalis pakeliamas 4-6 coliais aukščiau (plytos) — sumažinimui naktinių atsiliejimų iš skrandžio į stemplę. Pagalvės čia mažiau padeda, nes žmogus naktį nuo jų gali nuslinkti.

7. Nesilankstoma, tampriais rūbais bei diržais nesivaržoma. Vyrai kelnes prilaiko pernėšomis, o ne diržu. Taip elgiantis per visą laiką, o ne tik retkarčiais, sumažinamas skrandžio sunkos (o taip pat ir kasos syvų bei tulžies, kuri atsilieja į skrandį iš dvylikpirštės žarnos esant nepakankamiems skrandžio vartams į tą žarną ar po skrandžio operacijos) atsiliejimas ir visi to atsiliejimo sukelti negerumai.

Vaistų savitumai

Per nesusipratimą kartais patariama Anticholinerginiai vaistai. Jie nevertotini. Ir štai dėl ko. Prašalinant riemens ėdimą su tais vaistais, esti sumažinama šarminių seilių gamyba, sumažinama apatinių stemplės vartų (sfinkterio) tamprumas-tonas ir sumažinama stemplės peristaltika, turinti tikslą šalinti į skrandį iš jo į stemplę atliečią sunką. Toks sumažinimas neina naudon ligoniui.

Jei kas tokius vaistus vargtoja — tuojau turi liautis taip daręs.

Sumažinimui stemplės gleivinę erzinančio jau atlietos skrandžio turinio duodama po vieną ar du valgomus šaukštus (15-30 cc) skysto — tsaus vaisto prieš rūgštis veikiančio (saksim, Aluminum Hydroxide gel). Toks vaistas turi būti pats vienas be jokių priedų nuryjamas.

Po dviejų savaitų galima rečiau tą vaistą naudoti nes stemplės gleivinė tampa mažiau jautri atsiliejusiai skrandžio sunkai.

Tam pačiam tikslui galima išulpi tabletes vaisto Gaviscon. Čiulpiama (neryjama) po dvi ar keturias tabletes pavalgis ir einant gulti, užgeriant po sučiulpimo pusę stiklinės vandens.

Jei riemens ėdimas yra didelis bei negereja jis naudojant minėtus prieš rūgštis vaistus — pridėdamas vaistas Urecholine po 23 mg prieš valgi ir einant gulti. Šis vaistas sumažina atsiliejimą į stemplę padidindamas žemutinio stemplės sfinkterio (vartų) įtampą. Tas vaistas pagreitina skrandžio išsistūtinimą — tuo būdu sumažinamas tulžies atsiliejimas į skrandį, o po to į stemplę.

Operacijos pagalba hiatus hernijos gydymas yra tik tada atliekamas, kai ta hernija sukelia stemplės susiaurėjimą kvėpavimo negalavimus, prakuriama, apsisukimą, pakartotinai bei chronišką kraujavimą bei stiprų riemens ėdimą, nesutvarkomą stropiai minėtai gydantis.

Tai tiek bendrų žinių hiatus hernijos reikalai. Tamstos atvejuje reikia laikytis savo gydytojo (gastroenterologo) ir pildyti visus jo nurodymus. Būtiną dabar padaryti gastrokopiją ir tada bus aišku, kaip yra pakenkta stemplės gleivinė. Jei Tamstai nėra kaip — gali pranešti, kada būsi Chicagoje, šis skyrius tarpininkaus ir be atlyginimo bus atliktas toks Tamstai tyrimas per keletą minučių. Tik prieš porą dienų reikia užsakyti ambulatoriškai atliekamą šį tyrimą. Galima laišku. Iš vakaro praisis nuo 6 v. nevalgyti, o nuo vidurnakčio negerti ir pusę po septynių rytu nurodytoje vietoje prisistatyti, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius. Tamstai jau 20 metų kenčiančiam bus vienas malonumas tokią paslaugą specialisto pagėgumu atlikti. Jokio atlyginimo nereikia nei už patarimą, nei už minėtą tyrimą. Sutaupysi 400 dol. už šį tyrimą. Šis skyrius lauks Tamstos atsiliepiant.

Dar žodelis kitiems, kuriems gydytojas suranda Hiatus Hernia. Neišsigąskit, nes visokio dydžio jos yra ir ne visos negerumas sukelia. O jei pasitaikytų kitas toks pagalbos negaunąs mūsiškis, tai ir jam tuo reikalu minėtai be atlyginimo šis skyrius talkins padėti. Sėkmės visiems!

DR. ZIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DR. PETER T. BRAZIO OFISĄ PERĖMĖ
DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val: pirm. ir penkt. 12-5; antr. ir ketv. 12-4-6-30; šešt. tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
Akusherija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepi, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

DR. ANT. RUDOKO KABINETĄ PERĖMĖ
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000; Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Tel. RELiance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: Olympick 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
P. vsdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168; Rezid. 385-4811

Be naudos praleistas laikas yra buvimas, naudingai sunaudotas laikas yra gyvenimas.

Young

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)
Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.
Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.
Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiuončiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00.
- Redakcija straipsnius tašo savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Pirma trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. UPENDRA C. SHAH
Vidaus ligų specialistas
Diabeto, thyroido, impotencija ir kitų harmoninių negalavimų
2454 W. 71 St. Chicago
Tel. 778-5099
Val. pagal susitarimą.
24 val. „answering s.“ Tel. 242-3846

DR. EDMUNDAS VIZINAS
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 o-8; antr. 12-o; penkt. 10-12; 1-o

DR. VILIUS MIKAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 East 127 St., Lemont, Ill.
I mylia į vakarus nuo Aiteitinkų namų
Tel. 257-2265
Val. pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
I mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Juozo Meškauskio ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Tel. 434-1818 ir 476-3344
Res. 852-0889
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.p.p. Tik susitarus

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p. Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5345

I ofiso tel. 434-2123, namų 460-7288
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIODA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Sibiro lietuvių poezija

BALSAS IŠ LAISVĖS KAPO

Teisingai sakoma, kad Lietuva tai žinomų ir nežinomų poetų kraštas, daininga šalis. Nuo neatmemamų laikų lietuviai, dar nemokėdami rašto, kūrė — dainavo eiles. Jose išreiškė savo vergus, rūpestius, darbus, džiaugsmus, įvairius įvykius. Jautriais žodžiais, gražiomis, jų pačių sukurtais melodijomis išreiškė savo jausmus. Dainos tai labai didelė mūsų kultūros dalis, geriausia, ką šioje srityje mūsų tauta yra sukūrusi. Vien tik Lietuvių Mokslo akademijos lietuvių kalbos ir literatūros institute yra surinkta daugiau kaip 200,000 įvairių žanrų lietuvių liaudies dainų bei jų atmainų. Gal tikrai dešimt ar kelio tūkstančių iš to didelio turto yra paskelbta įvairiose leidiniuose, spaudoje. Bet ir lietuvių poetai į dainų lobyną yra įnešę labai didelį savo indėlį. Ir nūdien turime gerų poetų tiek okupuojamame Sibire, tiek išėjusiose rinktinėse, išleidžiamose knygomis, acū Dievui, vis dar neretas svečias mūsų tarpe.

Lietuviai, žinomi ir nežinomi poetai, kūrė ir tebekuria net labai sunkiose gyvenimo sąlygose. Ir ne tikai gyvendami laisvėje, bet ir sėdėdami kalėjimuose, koncentracijos stovyklose. Ne visi mūsų skaitytajai žino, kad mūsų šaliai kūrė ir Sibire, Vorkutoje, Taišete, Mordovijos, Intos, Krasnojarsko ir kitose koncentracijos stovyklose. Kūrė ten gyvendami, dirbdami sunkiausius darbus ir mirdami. Susirinkę būreliais dainuodavo ar bent niūniuodavo liūdnas lietuviškas daineles, dažnai jų pačių parašytas.

Tačiau Sibiro lietuvių dainos ligi šiol mūsų nebuvo pasiekusios. Ir tik 1980 m. buvo gautas rankraštis „Balsas iš laisvės kapo“, kuriame buvo užrašyti 245 eilėraščiai. Jų autorius — „Klajūnas“ (tikroji pavardė mums nežinoma). Rankraštis labai kuklus, vargingas. Eilės surašytos ranka ant labai plono popieriaus, naudojant sudėvėtą kalčinį popierių. Daugelis vietų neišskaitomos. Tik vienas kitas mūsų ryžosi paskaityti šį vargingą rankraštį, neturėdamas kantrybės jį baigti. Bet Jonas Dainauskas, naudodamas padidinamąjį stiklą, o kartais ir kitas „laboratorines“ priemones, rankraštį iššifravo, perrašė mašinėle ir tokiu būdu padarė jį išskaitomą. 245 eilėraščiai buvo „Klajūno“ parašyti 1951-1967 m. Prie jų prisidėjo 150 eilėraščių, parašytų įvairių žinomų ir nežinomų, tebesančių gyvų ar senai žuvusių politinių kalinių poetų eilių, 1951-1956 metais. Žinomos ir kai kurių autorių pavardės: Jonas Najulis, Petras Brazūnas, Kazys Misiūnas, A.N., Ant. Petrikonis, Juozas Andrijauskas, mokyt. Gražulis, J. Ardžijauskas, mokyt. Bazilevičius, Mikailionis...

Sibiro lietuvių poezijos rinkineliui įžanga parašė vienas buvęs Vorkutos kalnys ir Akademines skautijos leidyklos redaktorius Jonas Dainauskas. Minėtas kalnys, perėjęs sovietinių gulagų „bedugnę“ ir turįs daugybę asmeniškų pergyvenimų, rašo: „Tai balsas anų dienų jaunimo — 1945-1956 metų lietuvių kankinių kartos. Tai balsas ir vieno lietuvių, „Klajūno“, pakartotinai ten kalinto, dabar uždaryto ir psichiatrinę ligoninę, išdrįsusio dokumentais įrodyti Sovietų melus“. O apie pačią poeziją šitaip rašo: „O išskaitoma ir teisingu vardu palaiminta pažė-

mintųjų ir nuskriaustųjų poezija, surinkta iš platių Sibiro plotų, kartu su „Klajūno“ eilėraščiais, prasmukusi pro Sovietų pasienio sargybas ir muitines — kalbėk, netylėk, pasakok! Tegū šita nepaiegiama ir neužgincijama tiesa, kaip kraupi tikrovė iš lietuvių tragiškos praeities ir dabarties, tarytum dieneraštis, byloja mūsų tautos nuotakas Sibire ir Sovietų Sąjungos „laisvintame“ Nemuno krašte“, nes, poeto žodžiais, „Mums niekad neužmiršt Mordovijos Kraslago, Taišeto Trasos, Batsko, Angarlogo, Kurbaso, Intos, Krasnojarsko... Ir viso šio baisaus gyvybių karsto“.

Buv. Vorkutos kalnys įžangoje rašo: „...niekam iki šių dienų nepavyko taip gerai pasiepti skaitčių ir vardus milijonų nužudytų, nukankintų, nepakeliamo privertiamo darbo bado ir kasyklų, — kaip jiems — neapreimamų Sibiro plotų valdovams. Į tuos plotus jau niekad neužklys joks užsienio korespondentas, aukų kapinių apimties nesužinos niekas. Tik „Klajūnas“ teisingai pavaizduoja tos imperijos valdinių gyvenimą... „Laisvės pasaulis“ to genocido nemato ir nenori apie jį žinoti. Bet to rinkinio eilėraščiai teisingai demaskuoja TSRS tariamo „socialinio teisingumo“ aureolę, o tai pagal KGB „teisėtvarką“, Sovietuose yra nedovanotinas nusikaltimas“.

Mes išėjusieji, gyvendami laisvės krašte, žavimės mūsų tremtinių pasiaukojimu, bet „žavėtis“ jais — yra vienas dalykas, o būti jais kitas. Tai geri, kad skaitydami šį poezijos rinkinį turėsime gerą progą prisiminti šurpą mūsų tautos tautos likimą.

Ne šio rašinio uždavinys cituoti eilėraščius ir atpasakoti jų turinį: pustrčio šimto 418-os trumpučių ar ilgesnių eilėraščių rinkinį reikia kiekvienam lietuviui paskaityti, kad galėtumėm bent dalinai prisiminti šurpą mūsų tautos likimą.

Sekant mūsų gyvenimą išėjusioje, susidaro įspūdis, kad mūsų veiksniai neseka okupuotosios Lietuvos ir tremtinių gyvenimo, nepadaidavo kovojantiems ir kęnciančiam Lietuvis, jos žmonėms, dar gyviems ir mirusiesiems tremtiniams. Jie taip pat nesirūpina ir iš okupuotosios Lietuvos pasiekusių raštų leidimu. Gerai, kad atsiranda kitos institucijos, kurios jų darbą atlieka.

Čia reikia pagirti Akademines skautijos leidyklą, kuri jau šešiais tomiais išleido 30 pogrindžio „Aušros“ numerius. Prie jų išsiriškavo ir „Balsas iš laisvės kapo“, papuoštas prasmingu nežinomo dailininko (ar dailininkės) pieštu viršeliu — spygliuotų vielų užtvara raudonos spalvos fone. Tačiau pats knygos išleidimas nepuošnus, neįspūdingas, neiustruotas, išleistas be dailininko rankos. Tai truputį skaudu, ypač kai daugumas išėjusioje gyvenančių poetų knygas išleidžiamas pakankamai gražiai, jas kietais viršeliais įriškiami. Neišvengta ir korektūros, sintaksės, o kartais ir gramatikos klaidų. Bet tai pirmoji laida ir pirmasis šios rūšies bandymas. Reikia manyti, kad lietuviškoji visuomenė juo susidomės ir pastūmės šią ar kitą leidyklą išleisti dailiau apipavidalintą ir galbūt papildytą knygos laidą.

b. kv.

PLB VALDYBA PO METŲ

Švietimas ir rūpestis mokyklomis

Išėjusios lietuvių remiasi lietuvišku žodžiu: išartu, paskaitytu ar parašytu. Lituanistinio švietimo darbas tą gyvybę turi palaikyti. Dėlto mes turime lituanistines mokyklas, įvairius kursus ir kitas įstaigas, kur tas lietuviškas žodis yra mokomas. Turime ir Lietuvių Bendruomenę, kuri rūpinasi, kad visos tos lietuvių kalbos mokymo įstaigos veiktų, dirbtų ir savo uždavinį atliktų. Tur būt, geriausiai veikia ir daugiausiai naudos duoda lituanistinio švietimo sistema Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Čia yra daugiausiai lituanistinių mokyklų, įvairių kursų, vasaros lituanistikos seminarų, Pedagoginis lituanistikos institutas, lietuviškai mokoma įvairiose vasaros stovyklose. Visais to švietimo reikalais rūpinasi JAV LB Švietimo taryba.

Algimantas Gečys, PLB Visuomeninių reik. vicepirm., pradedantis politinę konferenciją New Yorku. Nuotr. Vyt. Maželio

Charles Lichtenstein, buvęs JAV ambasadorius Jungtinėms Tautoms, kalba LB politinėje konferencijoje. Nuotr. Vyt. Maželio

BRONIUS NAINYS

Lituanistinio švietimo sistema dar veikia ir Kandoje bei Australijoje. Nors Vakarų Vokietijoje tokios organizuotos švietimo sistemos nėra, tačiau jos lietuvių gali didžiulius Vasario 16 gimnazija, kur, be aukštesnio pajėgumo lietuvių kalbos bei literatūros mokymo, yra sudaryta dar ir tikra lietuviška aplinka, sugebanči jaunuoliams įdiegti ir lietuviškos tautinės sąmonės. Blogesnėje padėtyje yra Pietų Amerikos lietuviai, kur normalaus nuolat besitęsiančio lietuvių kalbos mokymo kaip ir nėra.

Visų tų lituanistinio švietimo įstaigų viršūnė yra PLB Švietimo komisija, vadovaujama PLB valdybos vicepirmininkės švietimo ir tautinio auklėjimo reikalams Birutės Jasaitienės. Šiai komisijai tenka labai sunkus uždavinys. Ne daug jai rūpestio sudaro JAV lietuvių švietimo reikalai, nes juos labai gerai tvarko JAV ir LB Švietimo taryba, galinti dirbti visiškai be PLB valdybos pagalbos, nes vis dar turi ir daugiau patyrusių darbininkų ir daugiau lėšų, daugiausiai gaunamų iš Lietuvių fondo. Toji švietimo taryba iš PLB valdybos ne tik nieko nereikalauja, bet daug ką ir pati jai duoda. Tačiau visų kitų kraštų lietuvių švietimo sistemos, vienos daugiau, kitos mažiau tos pagalbos iš PLB valdybos pagrįstai prašo. O tos pagalbos suteikimą sunkina daugybė priežasčių, susijusių su darbininkų ir ypač iš lėšų stoka. Vienintelė laisva paslaulyje lietuviška Vasario 16 gimnazija prašo paramos ir lėšomis, ypač mokiniais.

Australijos ir Kanados lietuvių kalbos mokytojai prašo padėti mokslo priemonėmis, o nuoširdūs ir uolūs Pietų Amerikos antros ir trečios kartos lietuviai prašo visko: mokymo priemonių, lėšų, mokytojų ir aplamai lietuviškojo darbo talkininkų. Birutė Jasaitienei ir jos padėjėjams bei talkininkams tai jau sudaro didelį galvosopį.

Vos tik perėjusieji pareigas, Birutė Jasaitienė, profesionalų talkininkų padedama, sudarė švietimo bei tautinio auklėjimo planą ketverių metų kadencijos laikotarpiui. Planas labai geras ir įvykdytas duotų daug naudos. Tačiau labai jau „suspausta“ to plano sąmata yra 55,500 dol. Kur tuos pinigų paimti? Iš prašytų 30,000 dol. Lietu-

vių fondas tepaskyrė vos 2,000 dol. Ką gali su tiek pinigų padaryti?

Tačiau ir tokia lėšų stoka Birutės Jasaitienės visgi iš pusiausvyros „neišvertė“, ir ji kantriai savo uždavinį vykdė. Pirmiausia buvo susirūpinę sudaryti švietimo priemonių rezervuarą. Juk prieš pradėdant ruošti naujas švietimo priemones, reikėjo sužinoti, kiek, kur ir kokių mes turime dabar? Tą darbą srityje sutiko tvarkyti Ramunė Račkauskaitė ir jai buvo pavesta dabar esančios švietimo medžiagos surinkimas, surinktos medžiagos surūšiavimas ir katalogo išleidimas. Prof. dr. J. Račkauskas buvo pakviestas rūpintis švietimo turiniu ir metodų parinkimu. Į švietimo komisiją taip pat buvo pakviesti ateitininkų, skautų, sporto, jaunimo sąjungos, Tautodailės instituto ir PLB valdybos atstovai. Taip švietimo reikalų tvarkymą išplėstas į platesnę organizuotą visuomenę. Taip susitvarkiusi, švietimo komisija kibo į darbą.

Pirmieji talkininkai buvo Vasario 16 gimnazija Vokietijoje ir Pietų Amerikos lietuviškai mokyti pasiryžę. Buvo užsimita Vasario 16 gimnazijai parūpinti kaip galima daugiau mokinių iš kitų kraštų, kad dėl mokinių sumažėjimo vokiečių įstaigos nenutrauktų jai teikiamos paramos, kuri sudaro apie 91% visų gimnazijos išlaidų. Buvo sudarytas specialus Vasario 16 gimnazijai remti komitetas. Jam dabar pirmininkauja Karolis Milkovaitis, o į komitetą įeina K. Pabedinskas, K. Laukaitis, I. Laucienė, R. Musonytė, A. Sodonis. Iš tikrųjų tai nėra naujas komitetas, bet anksčiau buvęs ir kiek prislėptas papildytas, praplėstas ir suaktyvintas.

Jau matyti ir komiteto darbo rezultatai. Jau buvo atgavinta daug anksčiau veikusių, bet vėliau nusilpusių gimnazijos rėmėjų būrelių, visuomenei apie gimnazijos reikalus aiškinta keliuose vietuose pasitarimuose bei vakaronėse, gimnazijos reikalai, jos nauda, o taip pat ir bėdos straipsniais buvo skelbiami spaudoje ir lietuviškų radijų bangomis. Visa ta veikla iki šiol gimnazijai padėjo sutelkti šiek tiek daugiau lėšų, bet, svarbiausia, jau surasta net 16 naujų mokinių. Ateinančiais metais iš užsienio gimnazijoje mokysis

Dr. Tomas Remeikis, PLB administracinis vicepirmininkas, ir Birutė Jasaitienė, vicepirmininkė švietimo reikalams.

10 mokinių iš Chicagos, 3 iš kitų JAV vietovių ir trys iš Pietų Amerikos. Tai jau labai geras ženklas, ir jis dar gali pagerėti, nes keli mokiniai dar nėra apsisprendę. Komitetas tikisi, kad pavyks „išspausti“ iki 20. Tai būtų jau labai gerai. O iš tikrųjų tai galėtų net koks 50, nes metus ar dvejus pasimokymas Vasario 16 gimnazijoje Amerikos bei kitų kraštų lietuvių jaunimui labai ir labai padėtų — jiem būtų nepaprastai didelė nauda. Gaila, kad dėl informacijos stokos lietuviškoji visuomenė tai nesupranta ir reikiamai progos neišnaudoja. Komitetas suka galvas, kaip visuomenę įtikinti. Jeigu bus stengiamasi, tai tikrai pavyks.

Bet komiteto laukia ir dar vienas didelis darbas, tai parama berniukų bendrabučio statybai. Jis kainuos tris ir pusę milijono vokiškų markių. Tris milijonus duos įvairios vokiečių įstaigos, o pusę milijono (apie 200,000 dol.) reikės suaukoti lietuviams. Birutė Jasaitienei ir jos Vasario 16 gimnazijai remti komitetui tai jau didelis uždavinys. Bet tikimės, kad jie tą uždavinį atlikti sugebės.

Argentinos, Brazilijos ir Urugvajaus Lietuvių Bendruomenės prašo, reikalauja ir maldauja lietuvių kalbos mokytojų. Jos nori, kad iš JAV ar Kanados atvyktų jauni mokytojai padėtų suorganizuoti bent po vieną rimtą lituanistinę mokyklą ir joje bent metus pamokytojautų. PLB seimametu tai lyg ir buvo pažadėta. Tačiau pirmaisiais metais dar taip neįvyko. Tokio mokytojų pasiuntimas ir bent dalinis jo darbas apmokėjimas PLB valdybai atseit apie 10,000 dol. Trys mokytojai — 30,000 dol. Kur juos gauti? Todėl šiais metais tam visam uždaviniui PLB

valdyba tegalėjo skirti tik 1000 dol., ir ten nuvažiavo tik viena talkininkė Snieguolė Zalatorūtė ir tai tik trumpam laikui. Tai visiškai nepakanka, švietimo planas sako, kad iš Pietų Amerikos į JAV stovyklas, kursus ir studijų savaites reikia atsikviesti. — Pietų Amerikos lietuvių ir pamokyti juos lietuvių kalbos, rašto, organizavimo darbo. Šiais metais atsigabenti viena mergina ir vienas vyras — argentiniečiai.

PLB Švietimo komisija yra pradėjusi daug darbų ir tautinio auklėjimo srityje. Paskelbtas jaunimui pritaikyto romano konkursas (mecenatė — 1000 dol. Rožė G. Jasinskienė), ruošiami ir kiti leidiniai. Jadvyga Mutalaitienė yra sutikusi paruošti leidinį apie klasikinį lietuvių tautinį šokius — pačius jų pagrindus, kad tautinių šokių mokytojai galėtų naudotis juo kaip vadovėliu. Prie to leidinio bus paruošta ir jį juosteles įrašyta muzika. Faustas Strolia pradžioje paruošti dainuotojamų ir dainuotųjų lietuviškų dainų rinkinį. V. Kasniūnas skaidrėmis pavaizdavo kelionę po Lietuvą (lietuviškai, angliškai, ispaniškai). Taip pat trim kalbom dail. A. Tamošaitis paruošė leidinį apie lietuvių tautodailę ir meną, trim kalbom bus išleista ir lietuviškų ženklių, vėliavų simbolių brošiūra. Tai vis dideli darbai. Jiem atlikti reikia daug lėšų. „Kaip būtų gerai, jeigu iš kur nors jų atsirastų“, sako PLB vicepirmininkė Birutė Jasaitienė.

Mes visi mėgstame praleisti kiek laiko, už kurį nereikia prieš nieką atsakyti, bet geriausiai tas valandas sumazinti iki minimumo. Prisiminimas romėnų priežodis: nepailsėsi nieko neveikdamas.

Merle Eckles

PIETŲ KRYŽIAUS DUKRA

ANDRIUS NORIMAS

ROMANAS

53

Viliauskienė prieina prie savo vyro ir kažką jam šnabzdą, o jis kelis kartus palenkia galvą sutikimo ženklui. Tuo pačiu jau visi svečiai yra tarsi tylaus suokalbčio dalyviai.

Algimantas jau vėl prie durų, kur pasitinka paskutiniuosius svečius — Vaiguvus. Pastebi, kad ir jie, kaip ir visi kiti svečiai, nerodo geros nuotaikos.

— Ko judu tokie pavargę? Į linksmą Algimanto šūksnį Antanas neranda žodžių pasiaiškinti.

— Kad, bičiuli, tokios nelinksmos žinios... Elzė stipriai, bet nežymiai kumšteli vyrą į nugarą.

— Antanas po darbo labai pavargęs... Šiandien dirbo antvalandžius, tai vos spėjome... — O kokios gi žinios, Antanai? Visą dieną man neteko klausytis nei radijo, nei televizijos žinių... — Matai, bičiuli... Kaip čia tau pasakius... Prasaū...

Antanas staiga prisimena atsineštą dovanos paketą ir paduoda jį Algimantui. Tuo tarpu skubiai signalizuoja savo atminties aparatūrai — kagi jis svarbaus girdėjo šiandien iš tarptautinės politikos srities... — Matai... Italiją komunistai baigia pasiglemžti... jie pravėdė žymų skaičių atstovų į parlamentą... O ir Vietnamas jau visas komunistų valdžioje... blogi dalykai dedasi, bičiuli, blogi dalykai...

Elzė tyli, bet jos veidas reiškia pasitenkinimą. Antanas supranta jos kumštėliumą, o ir paties Algimanto pasisakymas apie radijo žinių nesikliusimą, padeda jam susiorentuoti. Nuo durų svečiai nuvedami į mažėjančią eilutę prie maisto stalo.

— Sveiki gyvi! — Sveikas, Antanai! Po paraliais, seniai matytas!

— Sveiks tu pats, Leonardai! Kaip tavo statybos?

— Ašof! Tik vis kariauju su visokiais lokšais ir tinginiais, kaip su biesais! Juk dabar staliais pasidarė visi barzdylos, tinginiai ir metę mokyklas hipiai.

Kiti svečiai sveikinasi su Vaiguvomis galvos linktelėjimu, atsiskukę eilutėje, kiti jau iš savo pasirinktą vietų. Bešnekančios eilutės, o valgio į lėkštes įsidėjusios moterys kažkaip pasirinkusias kėdes vienoje vietoje. Algimantas laiku pastato mažus stalielius, kad būtų patogiau valgyti sėdint minkštesiose kėdėse. Skaistučiai atsako nuo stalielio, nes Petras pasidėjęs lėkštę ant kelių. Netrukus apsišėkia drabužius spanguolėmis ir Anelė servertėle valo jo kėlį. Tai pastebėjęs Algimantas jau čia pat su stalieliu.

— Sakiau, kad bus geriau ant staliuko! Jeigu norite, tai galite vartoti vieną, bet mes jį pakankamai turim. Geriau pasiimkite po atsikrą stalių.

Palengva Rykantų namuose darosi vis tyliau. Svečiai užimti valgyti ir kalbos nuščiuva. Kazoks bendras nelinksmumo suokalbčio rīsa visus. Tai pastebi ir eikloji Olivija. Ji apžvelgia visus ir gūžteli pečiais.

— Matyti, kad visi esate labai išalkę! Taip ramu!..

— Tavo vadovybės trūksta, Olivija!

Anelė mirteliu akim, o šeiminkė susigriebia.

— Ak, teisybė! Juk čia sušauktas antrasis Kauniečių klubo susirinkimas! Taigi, duodu žinoti tiems, kas nėra dalyvavę steigiamajame susirinkime, kad mes jau įsteigėm Kauniečių klubą per Antano Vaiguvos vardines jo bute. Klubui gali priklausyti Kauno mieste ar apskrityje gimę, augę arba ilgai gyvenę asmenys. Priimami ir nekauniečiai, jeigu antroji pusė atitinka narystės sąlygas. Pavyzdžiui, ponis Skaistutienė yra gimusi ir augusi Kauno apskrityje, bet jos vyras yra suvalkietis, bet pagal Anelę ir Petras priklauso prie klubo. Arba ir mano vyras yra narys pagal mane...

— Ogi ir aš pats ilgai Kaune gyvenau ir mokiausi!

— Teisingai!

— O kiek metų privaloma išgyventi Kaune arba Kauno apskrityje, norint būti klubo nariu?

— Viliausko klausimą Olivija ne iš karto atsako.

— Man atrodo... jeigu žmogus Kaune tarnavo arba mokėsi ne mažiau penkerių metų.

— Gerai! Tegul būna penkeri! Valio!

— Toliau! Viena iš veiklos sąlygų — susirenkama kurio nors nario vardinėse arba gimtadienio proga, o įstojantis narys privalo papasakoti apie savo tėviškę... Atrodo, kad čia esame visi kauniečiai. Aname susirinkime visi įrodėme savo tinkamumą, papasakodami apie savo gimtines, o dabar galime tą pačią nesunkią ceremoniją tęsti toliau... Kad ir užkandžiaudami ar girkšnodami... Pirmą kartą dalyvaujantieji turės apibūdinti savo gimtines, pasakoti ką nors apie Kauną ar jo apylinkes. Gal Pranas Davaliūnas pirmasis pradėtų pasisakymą, kur gimęs ir augęs?

— Kada gimęs ir kodėl gimęs!

(Bus daugiau)

A. a. Petronelės Laurinaitės paveikslas paminkle Šv. Kazimiero kapinėse.

LIETUVOS VYČIAI PAGERBS A.A. P. LAURINAITĘ

Vakarinė Šv. Kazimiero kapinių daly pirmame kapinių kelyje yra įspūdingas marmurinis paminklas ant a.a. Petronelės Laurinaitės kapo.

Lietuvos Vyčiai per savo seimą Chicagoje rugpjūčio mėn. pagerbs ypatingai jos atminimą.

Šiandien sukanka 69 metai nuo P. Laurinaitės mirties. Ji žuvo tragiškai nelaimėje 1915 m. liepos 24 d. Chicagoje, kai ekskursinis laivas Eastland apvirto Chicagoje upėje miesto centre (downtown), ir kai sulipo į jį daugiau kaip 1,000 darbininkų iš Western Electric kompanijos. Laivas staigiai apvirto, bet kai kurie išsigelbėjo. Nuskeno 812 asmenų. Ši Eastland laivo nelaimė yra laikomas nelaimingiausias atsitikimas Amerikoje. Vienas žiūrovas, kuris stovėjo ant tilto netoli nelaimės vietos, šitaip tragišką įvykį atvaizdavo: „Laivas pamažu sujudėjo plaukti, bet staiga pradėjo siūbuoti, svirti į vieną pusę ir atsigulė ant šono, nublokšdamas į kanalo vandenį daugiau kaip tūkstantį žmonių. Pakilo klyksmas besistengiančių išsigelbėti ir klyksmas stovinčių ant kranto.“

Daug žmonių, bežiūrėdami bausią sceną, alpo. Kurie buvo laivo viršuje šiaip taip dar galėjo gelbėtis, bet buvusieji viduryje neturėjo progos išsigelbėti.

Petronelė Laurinaitė, 17 metų amžiaus, buvo viduryje kai laivas apvirto... Ir ji žuvo. Chicago apylinkėse lietuvių apgailestavo Petronelės mirtį, ypač Lietuvos Vyčių apskrities, kuriai tuomet priklausė 13 kuopų iš 13 lietuvių parapijų. Chicago apskrities vyčiai surinko piniginę auką ir pastatė paminklą ant Petronelės kapo.

Jos paminkle yra iškalta: „A. a. Petronelei Laurinaitei, uoliai Vyčiai skatintojai jaunimo prie idealo ir pasiūlytą pavyzdžiu. LIETUVOS VYČIAI. Gimė kovo 10, 1898. Mirė liepos 24, 1915“.

P. Mulevičius, tuometinis Chicago vyčių apskrities sekretorius, pareiškė, kad Petronelė buvo pirmutinė mirusi iš vyčių organizacijos. Ji buvo tik dvejuis metais prieš savo mirimą.

Mulevičius toliau rašė: „Su Eastland žuvo viena iš veikiausių ir visų gerbiama vyčių Petronelė Laurinaitė, 17 metų amžiaus, gyvenusi Cicero, Illinois. Buvo tai pažymėtinai“.

Neseniai aplankė Laurinaitės kapą Loretta Stukienė, Lietuvos Vyčių organizacijos pirmininkė, Jonas L. Paukštis, Lietuvos Vyčių 36-tos kuopos Brighton Parke pirmininkas ir Vyčių seimo rengimo komisijos vadovas ir žurnalistas Stasys Pieža, Vyčių seimo specialiųjų įvykių vedėjas.

Pasimelsdama prie paminklo vyčių pirmininkė pareiškė: „Lietuvos Vyčių organizacijos nariai iš Petronelės Laurinaitės gyvenimo gali semtis įkvėpimo... ji, kaip daugelis lietuvių jaunimo Amerikoje, tapo veiklia Vyčių nare ir, nors gimusi Amerikoje, ji buvo pavyzdinga lietuvaitė“.

J. Paukštis pranešė, kad Vyčių seimo dalyviai padės vainikuoti Laurinaitės kapą ir ant vietos kur Eastland laivas apvirto.

Vyčių 71-jo visuotinio seimo dalyviai, kurie susirinko į Chicagoje Conrad Hilton viešbutį rugpjūčio dienos 23, 24, 25 ir 26, taip pat planuoja aplankyti Lithuanian Plaza, kur yra Darius-Girėno paminklas, Šv. Kazimiero seselių vienuolynas, Marijos aukšt. mokyklos, Švento Kryžiaus (Holy Cross) ligoninė ir Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčia.

Lietuvos Vyčių seimo rengėjai yra Lietuvos Vyčių 36-tos kuopos nariai, vadovaujami kuopos pirmininko Jono Paukščio. Jie yra pasiryžę įvykdyti vieną iš sėkmingiausių ir istorinių seimų Vyčių istorijoje.

Sveikinimai seimui ir linkėjimai pasisekimo bus seimo programos knygelėje nuo prezidento R. Reagano, Illinois gubernatoriaus J. Thompson ir Chicago's mero H. Washingtono.

PABALTIEČIŲ JAUNIMO KONGRESO PROGRAMA

Pabaltiečių jaunimo kongresas įvyks rugpjūčio 16-19 dienomis, Barrie, Ontario (apie 1 su puse val. nuo Toronto). Kongreso dienotvarkė tokia:

Ketvirtadienį, rugp. 16 d. Toronte prie Šv. Andriejaus parapijos 3 val. p.p. vyks ištremtųjų pabaltiečių minėjimas. Po minėjimo ir susitikimo su spaudos atstovais stovyklautojai dalyvaus pamaldose Šv. Andriejaus bažnyčioje. Po pamaldų visi automobiliais ilgu karavanu vyks į stovyklavietę „Saulainė“, kur bus susipažinimo vakaras.

Penktadienį, rugp. 17 d. dr. Juris Dreigelds ir Brock universiteto (St. Catharines, Ont.) skaitys paskaitą apie gamtos apsaugą Pabaltijo kraštuose. Vėliau seks pabaltiečių kalbų pamokos, kurias praves patys stovyklautojai. Manoma, kad jaunimas, išmokęs estiškus, latviškus ir lietuviškus svarbesnius „turistinius“ išsireiškimas, galės geriau bendradarbiauti. Kaip ir pereitais metais, bus tautinių šokių pamokos ir jų pasirodymas kongreso užbaigtuvėse. Vakare prie lauko Juri Kork įdomiai pavaizduos Joninių tradicijas.

Šeštadienį, rugp. 18 d. yra gausi plataus masto paskaitomis. Dr. Linas Sidrys iš Chicago kalbės apie pabaltiečių prieraugio problemą. Jesse Flis, Kanados parlamento atstovas ir veikli Lietuvos Vyčių 14-tos Cicero kuopos narė, vaidintoja teatrėliuose, giesmininkė prie Šv. Antano parapijos choro ir kuopos raštininkė.

A. a. Petronelė, nors buvo Amerikoje gimusi ir augus, buvo tikra lietuvaitė, jautri tautietė ir vedė pavyzdinę gyvenimą, už ką užsipelnė vietos lietuvių giliausio apgailestavimo“.

Neseniai aplankė Laurinaitės kapą Loretta Stukienė, Lietuvos Vyčių organizacijos pirmininkė, Jonas L. Paukštis, Lietuvos Vyčių 36-tos kuopos Brighton Parke pirmininkas ir Vyčių seimo rengimo komisijos vadovas ir žurnalistas Stasys Pieža, Vyčių seimo specialiųjų įvykių vedėjas.

Pasimelsdama prie paminklo vyčių pirmininkė pareiškė: „Lietuvos Vyčių organizacijos nariai iš Petronelės Laurinaitės gyvenimo gali semtis įkvėpimo... ji, kaip daugelis lietuvių jaunimo Amerikoje, tapo veiklia Vyčių nare ir, nors gimusi Amerikoje, ji buvo pavyzdinga lietuvaitė“.

J. Paukštis pranešė, kad Vyčių seimo dalyviai padės vainikuoti Laurinaitės kapą ir ant vietos kur Eastland laivas apvirto.

Vyčių 71-jo visuotinio seimo dalyviai, kurie susirinko į Chicagoje Conrad Hilton viešbutį rugpjūčio dienos 23, 24, 25 ir 26, taip pat planuoja aplankyti Lithuanian Plaza, kur yra Darius-Girėno paminklas, Šv. Kazimiero seselių vienuolynas, Marijos aukšt. mokyklos, Švento Kryžiaus (Holy Cross) ligoninė ir Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčia.

Lietuvos Vyčių seimo rengėjai yra Lietuvos Vyčių 36-tos kuopos nariai, vadovaujami kuopos pirmininko Jono Paukščio. Jie yra pasiryžę įvykdyti vieną iš sėkmingiausių ir istorinių seimų Vyčių istorijoje.

Sveikinimai seimui ir linkėjimai pasisekimo bus seimo programos knygelėje nuo prezidento R. Reagano, Illinois gubernatoriaus J. Thompson ir Chicago's mero H. Washingtono.

Registracija iš anksto prieš liepos 20 d. kainuos 70 JAV dol. arba 20 dol. į dieną. JAV gyvenantiems prašome dėl registracijos ir tolimesnį informaciją (žemėlapių ir t.t.) kreiptis į Vidmantą Rukšį, 305 Arch St., Delran, NJ 08075, tel. 609-461-3482. Kanados jaunimas yra prašomas kreiptis į Nijolę Vitaitę, 260 Scarlett Rd., apt. 911, Toronto, Ont. M6N 4X6.

Kviečiame jaunas lietuvių profesionalus, kurie norėtų dar pastovyti ir užmegzti naujas pažintis. Jiems yra

Helsinkio sutarties prižiūrėjimo komiteto pirmininkas, kalbės apie žmogaus teisių konferenciją, įvyksiančią 1985 m. Prof. Tonu Parming iš University of Maryland skaitys paskaitą: „Nordic Nuclear Free Zone“. Bus dar simpoziumas, liečiantis sąžinės kalinius Sovietų Sąjungoje. Vakare pasirodys „Amber Lights“ teatro grupė. Po viso to vyks šokiai.

Sekmadienį, rugp. 19 d. po pamaldų vyks sekančio kongreso ruošėjų rinkimai ir atsiveikinimas su stovyklautojais.

Registracija iš anksto prieš liepos 20 d. kainuos 70 JAV dol. arba 20 dol. į dieną. JAV gyvenantiems prašome dėl registracijos ir tolimesnį informaciją (žemėlapių ir t.t.) kreiptis į Vidmantą Rukšį, 305 Arch St., Delran, NJ 08075, tel. 609-461-3482. Kanados jaunimas yra prašomas kreiptis į Nijolę Vitaitę, 260 Scarlett Rd., apt. 911, Toronto, Ont. M6N 4X6.

Kviečiame jaunas lietuvių profesionalus, kurie norėtų dar pastovyti ir užmegzti naujas pažintis. Jiems yra

13th ANNUAL WORLD'S LARGEST GARAGE SALE
July 27, 28, 29
INSIDE EVANSTON'S MUNICIPAL GARAGE
(Sherman Between Church & Davis)
Fri. 11 a.m.-9 p.m. Sat. 11 a.m.-6 p.m.
Sunday 12 noon to 6 p.m.
EVANSTON'S MERCHANTS SIDEWALK SALE
July 26, 27, 28, 29

Sponsored by
Evanston Chamber of Commerce

BALFAS ŠIAIS METAIS ŠVENČIA 40 METŲ VEIKLOS SUKAKTĮ.

Šį minėjimą apvainikuosime rudens vakumi — Artimo meilės didžiaja demonstracija. Balfo rėmėjai ta proga skelbia šūkių konkursą. Pirmoji premija 50 dol., antroji — 30 dol., trečioji — 20 dol. Šūkius prašome siųsti nustatyta konkursams tvarka: su šūkiu, atskirame voke parašykite savo pavardę ir adresą. Šūkius prašome atsiųsti iki š.m. rugpjūčio 1 d. šiuo adresu:

BALFAS — Šūkių Konkursas, 2558 W. 69th St., Chicago, IL 60629

AUDRA Travel
kviečia keliauti kartu

10 DIENŲ LIETUVOJE

Liepos 24	Rugsėjo 4
	Spalio 2
Rugpjūčio 9	Gruodžio 19

VIENOS SAVAITĖS Rugsėjo 10
Vilniuje Spalio 2

Skridimai numatyti patogiomis prancūzų ir suomių oro linijomis. Kelionės lydimos patyrusių palydovų.

Mūsų įstaigoje jūs gausite geriausia patarnavimą:

- sutvarkant dokumentus išvykimams
- nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei kitas dovanas giminėms Lietuvoje
- tarpininkaujant bei suteikiant ypač gerą finansinę paramą, greitą ir labai naudingą giminėms Lietuvoje palikimų sutvarkymą.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių teiraukitės nauju adresu:
1576 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4
(Priešais Lietuvių namus)
Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060
Telex 06-986766 TOR
Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872
Savininkė — Audronė Našlėnaitė-Simon

sunku vasaros metu rasti stovyklų, kuriose jie galėtų lengviau pritaipyti. Būtų labai svarbu, kad ši grupė žmonių rastų tinkamą progą susitikti su kitais savo amžiaus lietuviams. Paskutiniuose dviejuose kongresuose dalyvavo gerokas skaičius advokatų, daktarantų ir kitų proesių jaunų žmonių. Šiais metais tikimės sulaukti dar didesnio lietuvių skaičiaus.

Laiko liko nedaug, nedelskime ir skubiai registruokimės!
Dr. Jonas V. Duncija

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujoji Anglijoje

Radijo programos sekmadieniais, vadovaujamas Stepono J. ir Valentinos Minky, perduodamos nuo 8:00 iki 8:45 val. ryto per radijo stotį WLYN 1360 bangas AM, toj pačioj stoty.

Perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists-gėlių bei dovanų krautuvi, 502 E. Broadway, So. Boston, MA 02127. Telef. — 266-0489. Ten pat gaunamas dienraštis „Draugas“ ir rasite taigi didę pasirinkimą lietuviškų knygų, plokštelių, meno dovanų ir lietuviškų suvenyrų. Krautuvi atidara kasdien ir šeštadieniais nuo 1:30 p.p. iki 6-tai val. vak. Sekmadieniais nuo 1-os iki 4-os val. popiet.

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA

VI tomas. Pagrindžio leidinys

Sis tomas paskirtas Kronikos 10 metų sukaktiui paminėti. 688 ps., kieti viršeliai. Viršelis ir iliustracijos — seselės Mercedes. Išleido Lietuvos kronikos sąjunga, 6825 So. Talman Ave., Chicago, IL. Spausdino Kingsport Press, Kingsport, Tennessee 1983 m. Kaina su persiuntimu \$8.50.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

CLASSIFIED ADS

HELP WANTED

Accounts Receivable - Inventory Clerk

Position requires individual who is an early riser, enjoys figures and is attentive to detail.

Previous bookkeeping and/or computer experience necessary but not mandatory.

Call George — 226-7805

OWNER OPERATOR

Must own tractor. We have plenty of business for ambitious truck drivers.

Call — 284-3766

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. naujai dekoruotas butas pirmame aukšte, 71-os ir Mozart apyl. 5 kamb. (2 miegamai). Tik suaugusiems. Skambint po 4-os val. popiet (angliškai) tel. 585-6481.

MISCELLANEOUS

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarde ir telefoną — lietuviškai.

SEKAPINAS — Tel. 636-2960

FASHION CARPETS

KILIMAI
LIETUVIŲ PREKYBA
3304 W. 63 St. — Tel. 778-9064

FRANK ZAPOLIS

Tel. GA 4-8654
3208 1/2 W. 95th Street

VALOME

KILIMUS IR BALDUS
Plaukams ir akulaujami visų rūšių grindis
BUBNYS
Tel. — RE 7-5168

MOVING

SERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Primaname MASTER CHARGE ir VISA
Tel. — WA 5-8063

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4239 S. Maplewood — Tel. 294-7480
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

A. VILIMAS

MOVING
Apraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Kadai, Stereo ir Oro Vėsintuvai
PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS
MIGLIMAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

Apimokas skelbtis dien. DRAUGE

Apimokas skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visoms prielaimos.

REAL ESTATE

62 ir Francisco — 3-jų miegamų butų. 2 vonios. Tik naujai atremontuotas. Centr. oro vėsinimas. 2 maš. garažas. Prašo \$51,000.

71 ir Christiana — 4 miegamų mūr. rezidencija. Įrengtas rūšys. Garažas. \$65,000.

109 ir Homan — 3-jų miegamų mūro namas. Formalus valgomasis. Centr. oro vėsinimas. Pilnas rūšys. Platus lotas. Garažas. \$69,900.

39 ir Kedvale — 26 metų senumo 2-jų butų mūro pastatas. 3 miegamai apačioj ir 2 viršuj. Puikiai išlaikytas. Tik \$94,500.

71 ir Sawyer — 9 butai. 20 metų senumo mūrinis puikiai išlaikytas pastatas. Įmokėti 20%. Kaina tik 6 1/2 karto metinių pajamų.

Taip pat turime Condominiums — mieste ir priemiestuose.

Dėl informacijos skambinkite BUDRAICUL

BUDRAITIS REALTY

TEL. — 767-0600

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimas

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6269 S. Kedzie Ave. — 778-2233

DEMESIO

PETELIŠKIŲ SALA

Milda Kvietkytė
(Pasakos ir vaizdeliai vaikams)

Iliustravo dail. Ada Korsakaitė-Sutkivienė. Išleido Pasakų Fondas 1979 m., 64 pusl. Kaina su persiuntimu \$4.85.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda 24 ct. vakcijos mokesčio.

JONAS PUZINAS

Rinktiniai Raštai I

PROISTORE

„Šiam leidiniui J. Puzino raštus talino dar Marija Gimbutienė, dar Lietuvoje pas jį baigusi proistorę ir gerai susipažinusi su paskelbtaisiais darbais“ — taip rašo Antanas Mažiulis knygos pradžioje. Šį leidinį sudaro dvi daly: Lietuvoje išleisti darbai ir Svetur išleisti darbai. 684 psl.

Rinktiniai Raštai II

KULTūros IR POLITIKOS ISTORIJA

Leidiny suskirstytas į tris skyrius: Miestų istorija, Kultūros istorija ir Politikos istorija. 750 psl.

Abu toms spaudai paruošė Antanas Mažiulis. Knygos didelio formato, daug iliustracijų, kieti viršeliai. Išleido Lituanistikos Instituto leidykla 1983. Kaina su persiuntimu už du toms \$37.50.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Amžinąjį Miestą geriausiai primins Romos sonetai

SACRA VIA

(Šventoji gatvė)

Parašė Alfonsas Tyrnulis

Išleido „Ateitis“ su plačiais paaiškinimais. 48 pusl. Kaina \$1.50.

Gaunama „DRAUGE“

Remkite tuos verslininkus, kurie skelbia dien. „Drauge“.

Prie a.a. Petronelės Laurinaitės paminklo Šv. Kazimiero kapinėse. Iš kairės: Jonas L. Paukštis, Lietuvos Vyčių centro vald. pirmininkė Loretta Stukienė ir žurn. Stasys Pieža.

Stasys Pieža

BIRŽAI IR BIRŽENŲ KLUBAS

Biržai yra įsikūrę Širvenos ežero pietinėje pusėje, kur įteka į ežerą Apascios upė ir Agluonos intakas. Vakariniame miesto plote stūksto Biržų keturkampės pilies kalva su volais ir pilies rūmų griuvėsiais. Šiuo metu pilies griuvėsiai yra atnaujinti pagal seną pilies planą. Biržų pilies kiemas yra paverstas sodu su skulp. J. Zikaro pastatytu Jonušo Radvilos paminklu. Seniau dabartinio ežero vietoje buvo kūdra, baigiančio užaugti negilias ežero liekana. Dirbtiniu būdu Radvilams užtvėnus iš ežero ištekanti Apascios upė, vanduo buvo pakeltas ir padarytas ežeras. Miesto pavadinimo kilmė aiškina dvejopais spėjimais. Vieni, kad čia senovėje augo didelis miškas. Kalbininkas Jonas Balčikonis teigė, kad pavadinimas kilęs nuo žodžio „biržė“ (kirtavietė).

Kada atsirado Biržų gyvenvietė? Istorikas Mykolas Balinskas sako, kad Jogaila, lankydamasis 1415 m. Lietuvoje, buvęs ir Biržuose, kur jau turėjusi būti medinė pilis.

Biržus valdė šie Biržų Dubingių šakos Radvilai: Ona Radvilaitė-Fetkonienė, Jurgis Radvila, jo sūnus Mikalojus Rudasis, Rudojo Radvilos sūnus Kristupas I Perkūnas, jo sūnus Kristupas II, Kristupo sūnus Jonušas II, šio dukterė Marija Ona, ištekėjusi už Boguslovo Radvilos, Boguslovo dukterė Liudvika Karolina, kuri buvo ištekėjusi už Brandenburgo kurfiursto Liudviko 1681 m., o vėliau už Karolio Pilypo Neuburgo kunigaikščio 1688 m. Dukterė ir įpėdinė Elzbieta Augusta buvo ištekėjusi už Karolio Emanuelio iš Sulcbacho. Jų dukterė Pranciška ištekėjo už Nasvydžiaus šakos Jeronimo Radvilos ir tuo būdu Biržai pateko į Radvilų Nasvydžiaus rankas. 1760 m. mirus Jeronimui, Biržus valdė jo brolis Mykolas Kazimieras, šio sūnus Karolis, pramintas „Panie Kochanku“ (1734-1790), kuris Biržuose gyveno.

Jurgio Radvilos dukterė, gražuolė Barbora, ištekėdama už DLK ir Lenkijos karaliaus Zigmunto Augusto, dar labiau sustiprino Radvilų politinę galią, 1541 m. Jurgio sūnus Mikalojus Rudasis paveldėjo Biržus ir Dubingius. Iš jo ejuo si Radvilų šaka išliko reformatais, dėl to ir Biržuose ir jų apylinkėse išliko reformatai iki mūsų laikų.

1773 m. atvažiavęs į Biržus „Panie Kochanku“ (Karolis) Radvila suruošė avantiūristinės anglų kunigaikštystės garbei prabangiausias šventes, kurios kainavo jam apie pusę milijono auksinų.

Karoliui Radvilai mirus, visi dvarai atiteko jo broliui Domininkui, kuris 1813 m. mirė Prancūzijoje. Domininkui valdant Biržus, padaugėjo vokiečių skaitčius Biržų mieste. Todėl cecho 1792 m. vėliava buvo įrašyta vokiškai.

1794 m. sukilimo metu Biržų kraštas labai nukentėjo, nes sukilėlių ir rusų kariuomenės maitinosi vietos gyventojų sąskaiton Biržų apylinkėse veikė Prozoro vadovaujami lietuviai sukilėliai.

Trečiojo Žečpospolitos padalinimo metu Lietuva buvo prijungta prie Rusijos. 1795 m. miestams ir miesteliams, kurie nebuvo pripažinti apskrities miestais, buvo panaikintos magdeburginės teisės ir dėl to Biržų miestas neteko savo ankstyvesnės ūkinės ir politinės reikšmės Lietuvoje.

Nepriklausomybės laikais Biržai kaip miestas smarkiai išaugo, nutiesta daug naujų gatvių ir pastatyta per 700 naujų namų. Rusų okupacijos laikais teikė skurdį pradžios mokykla, kuri nepriklausomybės laikais buvo jau 5 komplektų pradžios mokykla dideliuose mūro namuose. 1908 m. kun. P. Jakubėno, kun. K. Rinkevičiaus ir S. Dagilio rūpesčiu buvo įsteigta 4 klasių vidurinė mokykla. 1917 m. atidaryta Saulės d-jos gimnazija. 1919 m. pradžioje perimta vietos savivaldybės. 1924 m. tapusi valstybine gimnazija, kuriai 1932 m. pastatyti nauji rūmai.

1912 m. M. Yčo iniciatyva buvo įsteigta akcinė spaustuve, kun. P. Jakubėno glojama, veikusi ligi I pas. karo. Po karo daug jos akcijų buvo įsigijęs dr. J. Šliūpas. Vėliau ji perėjo į privačias rankas. Biržuose buvo leidžiami laikraščiai ir žurnalai: „Biržų žinios“ 1922-1944, „Mūsų Žodis“ 1922-1940, „Artojas“ 1924-1926, „Biržiečių Balsas“ 1925-1926, „Krikščionybės Sargas“ 1926-1927, „Sėjėjas“ 1926-1936 ir dar moksleivių laikraščių.

1927 m. apskr. savivaldybės pirmininko dr. J. Mikėlėno iniciatyva įsteigtas Biržų muziejus, kuriame pavyko sukonzcentruoti daug archeologinių, istorinių senienų ir kitų Biržų ir apskrities kultūrinių paminklų. Kultūriniame Biržų gyvenime didelį vaidmenį vaidino 1919 m. P. Kregždės ir P. Variakojo iniciatyva įsteigta dailės draugija Mūza, veikusi ligi bolševikų okupacijos ir ruošusi dramos spektaklius, kurį laiką juos režisavo J. Dauguvietis, paskiau J. Kutrai, M. Plepiui ir K. Kregždei. Nuo 1920 m. veikė vargonininko P. Luko-

Biržų Vytauto gatvės pietinis galas, o toliau matyti katalikų bažnyčia su dviem baltais bokštais.

ševičiaus organizuotas šaulių choras, su dideliu pasisekimu dalyvavęs ir latvių dainų šventėje.

Biržų apskritį 1940 m. sudarė 2,710 kv. kilometrų su 111,311 gyventojų. Biržų apskrities vakarinė dalis yra lygi žemuma su mažu nuotaku į Mūšą, o rytinėje jo dalyje daugiausia kalvoti žemėvaizdžiai, ligi 8,6 metrų aukščio (Kuprelišio apylinkė). Į vakarinę dalį įsikūna nuo Linkuvos besitraukias galinių morenų pylimas, kuris vidutiniškai yra apie 30 m aukštesnis už tų vietų bendrą paviršiaus lygį. Ledynų liekanų tyrinėtojai labai dažnai vartoja morenų žodį. Tačiau geologijos ir dirvožemio mokslo žmonėms jis padeida išsiaiškinti anais laikais susidariusius žemės klodus. Morenos yra ledynų savartos arba ledynų laikotarpio dariniai, atsiradę iš sutrupėjusių uolienų, kurias atplėšia slinkdami ledynai, jas sutrupina į riedulius, žvyrą bei smėlį ir velka drauge su savimi. Tos ledynų sąnašos pasilieka kalnų ledynų išstipimo juostose arba yra susikrovusios buvusių žemyninių ledynų vietose ir ypač jų pakraščiuose.

Biržų apylinkės reljefas yra galinių morenų kilmės, susidarys ledyno gale, tai yra toje vietoje, kur jis baigėsi ir virsto gausių išteklių vandenimis. Pažymėtina vientisa šiaurės Lietuvos galinė morena, besitęsianti puslankiu iš Latvijos pro Vegerius ir kairiuoju Mūšos krantu. Šios morenos grandinė eina pro Linkuvą ir tęsiasi ligi Tatulos intako. Tolimesnis jos tęsinys sudaro Likėnų-Biržų aukštumas. Ją pirmiausia atpažino vokiečių geologas B. Doss

1910 m. ir pavadino Kuršo-Lietuvos galine morena (Pig. jo „Ueber die Erdstosse in den Ostseeprovinzen“, 1911m.). Į vakarinę dalį įsikūna nuo Linkuvos besitraukias galinių morenų pylimas, kuris vidutiniškai yra apie 30 m aukštesnis už tų vietovių bendrą paviršiaus lygį. Daug kur į paviršių išeina devono sistemos uolienos, o tarp Biržų ir Pavalio paviršiuje pasirodo šios sistemos gipso klodai. Jie apkloti nestoru moreniniu antpliu. Gipso klodams pamažu išstiprus, pasitaiko įgriuvimų, atsi-

randa duobių, kurios yra būdingas tų vietų žemėvaizdžio elementas. Ryškiausiai jos matomos Kaunių, Kirdonių, Juodžionių ir kt. kaimų laukuose. Kai kurios duobės tiek didelės, kad jos, prisisėmusios vandens, daro mažus ežerėlius (Duobužis). Likėnų kaimo laukuose ir Pasvalyje yra mineralinio vandens versmių. Žymesnės upės: Mūša, Apascia, Pyvesa, Rovėja, Tatula, Levuo ir Nemunėlis. Dėl mažo nuotakumo upių kloniai pelkėti, o pavasarį kyla potvynių. 1919-1940 m. buvo atlikti dideli nusausinimo darbai: upių vagos pagilintos, ištiesintos ir išskastata ligi 2000 km atvirų griovių laukų ir pievų vandeniu ir upes nuleisti. Būdinga, kad daugumas upių ir upelių teka šiaurės linkme. Jos visos priklauso Mūšos (Latvijoje vad. Lielupės) nuotakai. Gyvenamosios vietovės yra susikūrusios prie upių, o šlapiose lygumose jos spiečiasi pakilesnėse vietose. Dažniausiai kaimo kryptį nulemia upės linkmė. Todėl daugumas kaimų susistatę pietų šiaurės linkme. Dirvos daugiausia sunkios, derlingo priemolio. Vidurinėje dalyje daugiausia sunkus dirbtis priemolis, rytinėje lengvi priemoliai ir sunkūs priemoliai.

1939 m. duomenimis Biržų apskr. kontroliuojamų karvių skaičiumi turėjo 4 vietą visoje Lietuvoje, pienių — 4 vieta, priimto pieno kg — 3, pieno nugriebimo punktų — 4, karvių — 3, senelių prieglaudų — 5 vieta, kūdikų ligi 1 metų amžiaus mirtingumu 17 vieta, neteisėtai gimusių kūdikų 1938 m. visoje Lietuvoje vidurkis 6.4%, Biržų apskr. — 2.9%.

SOCIALIZMO TIESA — DALINĖ

Nors socializmas, kaip ir visos klaidos, turi savyje ir tiesos dalį, tačiau pasiremia tokiais savotiškais mokslo apie visuomenę pagrindais, kurie su krikščionyste nesiderina. Dėl to tokie aptarimai, kaip — religinis socializmas, krikščioniškas socializmas, yra priešingos, viena kitą išskiriančios sąvokos. Negalima būti tuo pat metu ir geru kataliku, ir tikru socialistu.

Pop. Pijus XI (1931 m.)

Mokyklų drauge su Biržų miestu 1934 m. buvo pradinių: lietuvių 117 su 8,416 mokinių, žydų 3 su 379, lenkų 1 su 20, latvių 1 su 33, aukštesniųjų 2 su 650, žemės ūkio 5 su 185 mokiniais. Kultūriškai Biržų apskritis buvo iš pirmiaujančių apskričių nepriklausomoje Lietuvoje.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse tarp įvairiais Lietuvos miestų ir vietovių vardais pasivadinusių klubų Biržėnų klubas užima gana reikšmingą vietą. Biržėnų klubas savo veiklos turinį grindžia kultūriniais ir visuomeniniais darbais. Jį ir sukūrė seni biržėnai emigrantai: Jonas Jokubonis, Pranas Mačiukas, Petras Kučinskas ir kt. Klubo pradžia prasidėjo 1950 m. balandžio 15 d. Tą dieną K. Mačiuko-Macke, P. Variakojo ir P. Bružo iniciatyva buvo įsteigtas Biržėnų klubas. Klubo tikslas remti Lietuvos laisvinimo darbą ir visokeriopą kultūrinį veikimą, kuris nėra priešingas Lietuvos nepriklausomybės siekimams. Klubas per eilę metų yra atlikęs daug įvairių kultūrinių darbų: išleido poeto Kazio Binkio eilėraščių rinktinę „Lyrika“. Savo sutelktomis lėšomis yra parėmęs Balfą, Altą, Tautos fondą, įvairius laikraščius ir radio valandėles. Šiuo metu Biržėnų klubo valdybą sudaro pirmininkas — Jonas Indriūnas, vicepirmininkė — Halina Dilienė, sekretorius — Ignas Andrašiūnas, finansų sekretorius — Kazys Balčiūnas, kasininkas — Jonas Dagys ir visuomeninių reikalų vadovas — Antanas Vendrys.

Ign. Andrašiūnas

DRAUGAS, antradienis, 1984 m. liepos mėn. 24 d.

Dažnai atsitinka, kad Geriausias būdas padaryti pražudoma meilė, kai norima gyvenimą malonų sau — išgelbėti tiesa ar tikėjimas. daryti jį malonų kitiems.
Pop. Benediktas XIV
A. Graf

Nuoširdi užuojauta
BRADŪNŲ ŠEIMAI
Kazytės mylimam broliui
JUOZUI PODOLSKIUI mirus.

VIKTORAS ir ALDONA PETRAVICIAI

A. + A. JUZEI BYTAUTIENEI
mirus,

mielą mūsų draugijos narę JURATĘ PEČURIE-NE, jos ŠEIMĄ ir p. O. BRIEDIENĘ nuoširdžiai užjaučiame.

DETROITO LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJA

A. + A. ANICETUI ŠADAUSKUI
mirus,

žmonai Birutei, dukrai Daliai, žentui, sūnams Valdemarui ir Mariui bei giminėms reikiame gilią užuojautą ir drauge liūdimė.

KLEMENSAS IR ANELĖ ZUKAUSKAI
JONAS IR IRENA ZUKAUSKAI
BRONIUS IR VIRGINIJA ZUKAUSKAI
VLADAS IR JULYTE ZUKAUSKAI

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

A. + A. ANICETUI ŠADAUSKUI
mirus,

žmonai BIRUTEI, sūnams VALDEMARUI ir MARIUI, dukrai DALIAI ir KITEIMS ARTIMIESIEMS reikiame nuoširdžią užuojautą.

ALDONA IR VIKTORAS
PETRAVICIAI

A. + A. ANICETUI ŠADAUSKUI
mirus,

žmonai BIRUTEI, dukteriai DALIAI ir ŽENTUI, sūnams VALDEMARUI ir MARIUI ir GIMINĖMS reikiame gilią užuojautą ir kartu liūdimė.

RUGINIŲ ŠEIMA

LIETUVIŲ FONDAS

LF PIRMASIS DVIDESIMTMETIS

1962—1989

Leidiny suredaguotas Apolinaro P. Bagdono pade dant redakcinėi kolegijai. Knyga suskirstyta į aštuonis atskirus skyrius: LF istorija. LF reikšmė išryškinant. LF struktūra. LF veiklos apimtis. Žymūnų albumas. Aukotojų vardynas. Aukotojų albumas. Mecenatai ir garbės prenumeratoriai. Knyga didelio formato, 448 pal., kieti viršeliai ir gražiai išleista. Spaudė M. Morkūno spaustuve, Chicago, IL. Išleido LF 1983, "Aukros" m. Kaina su persiuntimu \$22.00.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar turi pridėti \$1.40 III. valstijos mokesčio.

Kanados Lietuvių dienų rengimo Hamiltone komitetas. Viduryje sėdi kun. J. Luuima, šalia jo — pirmininkas J. Deksnys.

Skaitykite ir platinkite dienraštį "Drauga".

APLINK MUS

x Marijonų vienuolijos provincijos tarybos posėdžiai prasideda liepos 24 d., antradienį, Chicagoje. Jiems vadovauja provincijos kun. Viktoras Rimšelis, dalyvauja tarybininkai kun. Ant. Mitcianas iš Worcesterio, Mass., kun. Vincas Parulis iš Thompson, Conn., kun. P. Garšva, kun. St. Saplis iš Racine, Wisc., sekretorius kun. Andr. Naudžiūnas, ekonomas kun. P. Cibulskis. Bus vyresniųjų ir kitų pareigūnų trimeštinis rinkimas arba einamosios pareigos patvirtinimas.

x Muz. Alvydas Vasaitis liepos 27 d. išvyksta į Vokietiją ir ten diriguos „Philharmonia Hungarica“ įrašant sol. Algio Grigo dainų plokštelę. Ta proga aplankys savo gimtinę Graza Austrijoje ir kitas vietas.

x Guoda Antanaitytė, PLJS Rysių centro atstovė, išvyko į Pietų Ameriką, kur dalyvaus Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavime, kuris įvyks Caracase, Venecueloje, nuo liepos 21 iki 29 d. Į Chicago sugrįš kito mėnesio pradžioje.

x Gintė Damušytė, Lietuvių informacijos centro darbuotoja, ir Algis Sodonis, vasaros stažuotojas, liepos 16 dieną dalyvavo Pavergtųjų tautų konferencijoje Baltuose rūmuose. Su priėmimo Baltuose rūmuose ir prezidento R. Reagano Pavergtųjų tautų proklamacijos pasirašymu Pavergtųjų tautų savaitė buvo oficialiai atidaryta. Šią savaitę valdžia patvirtina ryžtą laisvės siekiamis ir tautų nepriklausomybei.

x Nekalto Prasidėjimo Marijos seserų rėmėjų ruošiamą madų parodą vaikų laikraščeliui „Eglutė“ paremti bus spalio 21 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Jaunimo centre.

x Gricius iš Forest Parko „Sun-Times“ laišku skyriuje išpausdino laišką, kuriame priekaištavo demokratų kandidatėi ir viceprezidentės Geraldine Ferraro, kad ji pasisako už abortus.

x Atsiuntę po 5 dol. aukų: S. Augonis, M. Dambrauskas, D. Eitmanas, Ant. Stankevičius, Br. Juška, Al. Daugirdas, kun. St. Neimanas, T. Petkus, A. Jokubaitis, K. Zemeckas, V. K. Tamošaitis, Edmund Binkis, J. Černius, H. Bačinskis, G. Misiūnas, L. Vecbergas, Br. Tiškus, J. Gradinskas, A. Atutis. Višiemis labai aciu.

x Antanas Koveras, atsiuntė 8 dol. auką. Po 7 dol. Ant. Vikaitis, A. Prapuolenis, M. Markevičius, Stasė Vaišvilienė, M. Karaška, B. Mudėnas, Petras Spetyla, Kazė Brazas, J. Kaunas, kun. T. Žiūriatis, J. Petraitis, J. Dauroras, Elena Jurgutis, Maria Ročkienė, J. A. Milius. Labai aciu.

x Lietuvių Tauragės klubas kviečia visus atsilankyti į rengiamą linksmą gegužinė, kuri įvyks rugpjūčio 12 dieną Šaulių salėje. Pradžią 12 val. popiet. Sokiams gros geras E. Knoll orkestras. (pr.)

x Sofija Budrienė iš Chicago, žinoma kaip gera lietuviškų lėlių kūrėja, padovanavo didelę ir gražią lietuvišką lėlę „Draugo“ gegužinėje liepos 29 d., sekmadienį, Marijonų sodelyje prie „Draugo“ laimėjimams. Gegužinėje bus daug ir kitokių vertingų dovanų. Visuomenė kviečiama dalyvauti gegužinėje.

x JAV LB X-sios tarybos trečioji sesija šaukiama lapkričio 3-4 dienomis Hartforde, Conn. Sesiją globoja Hartfordo apylinkės valdyba, kurios pirmininkas yra Ignas Budrys.

x Vyt. Didžiojo šaulių rinktinė Chicagoje, šiais metais švenčianti 30 metų veiklos sukaktį, remia Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje. Rinktinėje šiais metais balandžio mėn. įsteigtas gimnazijos rėmėjų būrelis, kuriam priklauso 200 narių. Gimnazijos rėmėjų būreliui vadovauja Petrauskas.

Adv. Povilas Žumbakis kalba Pavergtųjų tautų simpoziume liepos 19 d. apie OSI-KGB suokalbį. Nuotr. V.S. Račkausko

x Lietuvių Kultūros draugijos „Aušros“ metinė gegužinė rengiama sekmadienį, rugsėjo 23 d., 12 val. Modestos ir Vitalio Umbrasų sodelyje. Jau dabar atliekami pasiruošimai vaisėms, žaidimams, laimėjimams, šokiams ir dainoms. Komitetui vadovauja Otilija Kasparaitienė. Visi kviečiami tą dieną linksintis „Aušros“ gegužinėje.

x Sol. I. Motekaitienė ir pianistas Manigirdas Motekaitis šią vasarą Bulder universitete, Colo., gilina dainavimo ir muzikos studijas. Lanko daug paskaitų ir atlieka praktikos darbus. Kas vakarą ten būna koncertai. Drauge turi progos pasigėrėti gražia kalnų gamta.

x Dr. P. V. Vygantas Dallas, Texas, mūsų garbės prenumeratorių ir nuolatinis rėmėjas, visuomenininkas, „Draugo“ 75 m. jubiliejaus proga atsiuntė 75 dol. ir gražino laimėjimų šakneles. Labai dėkojame už nuolatinę paramą ir savos spaudos palaikymą.

x Otonas Kapteinis, Chicago Ridge, Ill., pratęsė prenumeratą su 22 dol. auka ir prierašų: „Esame patenkinti su laikraščiu, bet viena blogybė, kad nereguliariai jį gauname, kartais po tris numerius iškart“. O. Kapteinį skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką tariame labai aciu. Dėl pašto netvarkingumo pristatant „Draugą“ laiku, mes nieko padaryti negalime.

x Raymond Graudis, Milton, N. J., per „Motery“ skyriaus redaktorę S. Semėnienę įteikė „Draugui“ 25 dol. auką. Labai aciu. Stasys Mikalauskas, Cleveland, Ohio pratęsė prenumeratą, pridėjo 12 dol. jo paramai. Labai aciu.

x A. a. Jonas Baliukas, 80 metų, mirė Argentinoje, kur jis gyveno nuo 1949 m. Chicagoje nuliūdime liko jo žmona Marija Baliukienė.

Povilo Gaučio priėmimas Brazilijoje — Terraco Italia restorane liepos 4 d. Iš kairės: Jonas Tatarūnas, einas Brazilijos LB pirmininko pareigas, Manuel Rodrigues Ferreira — istorikas, Henrikas Losinskas — Alves — rašytojas ir Povilas Gaučys. Nuotr. Snieguolės Zalatorės

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

PAVERGTŲ TAUTŲ KONFERENCIJA

Pavergtųjų tautų savaitė Chicagoje, šiemet vieton demonstracijų, buvo paminėta spaudos konferencija, kur dalyvavo JAV laikraščių, radijo ir televizijos atstovai ir sudarė didesnes galimybes pasiekti plačius amerikiečių sluoksnius vieton minėjimo tik savųjų tarpe. Konferencija įvyko liepos 19 d. Dirksen federaliniuose rūmuose, miesto centre. Jos eigą R. Sakadolskis įrašė transliacijoms per Amerikos Balso į Lietuvą. Buvo gausiai susirinkimų įvairių pavergtųjų tautų atstovų, daugelis moterų ir mergaičių tautiniais drabužiais. Lietuviams buvo stipriai atstovaujama, dalyvaujant ir vicekonsulei M. Kraučūnienei. Buvo išrikuota 18 pavergtųjų tautų vėliavų, tarp jų ir Lietuvos vėliava.

Konferencija atidarė Pavergtųjų tautų komiteto pirm. J. Bergmanis. Pasveikino atvykusius, apgailestavo, kad pavergtųjų žmonių skaičius auga, ir padėkojo prez. R. Reaganui, kad vieną kraštą — Grenadą — išlaisvino. Pakvietė ukrainiečių vysk. Lotockį sukalbėti invokacija. Konferenciją pravedė Illinois atstovų rūmų narė čekė Judy Baar Topinka. Latvijos Ojars Kalnīns išskaičiavo visus kraštus, kuriuos komunistai yra pagrobę. Ties kraštai buvo parodyti žemėlapyje. J. Topinka perskaitė prez. Reagano pavergtųjų tautų savaitės proklamaciją.

Pirmasis pakviestas padaryti pranešimą buvo lenkų atstovas A. Mazewskis. Jis pasidžiaugė, kad nors ir po 40 m. nuo Jaltos sutarties, susilaukė prezidento R. Reagano, kuris suvokia Sovietų agresiją ir jai priešinasi. Mes turime būti stiprūs ir tvirti, tada sovietai ateis prie taikos pasitarimo. Mes nieko nepasieksime reikalaujame viešų apyklaušėjimų, iširti šį reikalą. Gestapo ir KGB, tos pat rūšies organizacijos, ir KGB neturi susilaukti amnestijos. Juodukas Albert Cleaver kalbėjo Kubos vardu. Jis pasisakė, kad buvo komunistas ir buvo pasiryžęs viską daryti, kad komunizmas laimėtų pasaulyje. Jis buvo kalina-

me būdami silpni ir baimėje. Neslėpkime Sovietų nusikaltimų, kaip Katyno žudynės, ukrainiečių maršimas badu. Jei ne Jalta, nebūtų Vietnamo ar Korėjos karų. Etninių grupių JAV-se yra apie 20 milijonų. Vieningai veikdami, mes daug pasieksime.

Adv. Paulius Žumbakis, kalbėdamas lietuvių vardu, priminė Maskvos susitarimą su naciais. Hitleris ir gestapo mirė, Stalinas taip pat, bet Motovos paaukštintas ir KGB dirba pilnu tempu. Liūdna, kad KGB rado naują partnerį — Specialių investigacijų įtaigą — OSI, kuri padeda Maskvai nutildyti tuos, kurie pažįsta komunistų žiaurumus. OSI ir KGB bendravimas turi būti sustabdytas.

Linas Kojelis, prezidento R. Reagano štoato narys, kalba Pavergtųjų tautų svarstybose Chicagoje liepos 19 d. Centre — pirmininkė kongr. Judy Baar Topinka, priešaky — Afganistano atstovas, lietuviai, latviai, ukrainiečiai ir kt. Nuotr. Vyt. A. Račkausko

Mes reikalaujame viešų apyklaušėjimų, iširti šį reikalą. Gestapo ir KGB, tos pat rūšies organizacijos, ir KGB neturi susilaukti amnestijos. Juodukas Albert Cleaver kalbėjo Kubos vardu. Jis pasisakė, kad buvo komunistas ir buvo pasiryžęs viską daryti, kad komunizmas laimėtų pasaulyje. Jis buvo kalina-

mas Amerikoje ir Castro jam buvo herojus. Tačiau jis sakė, kad nulykęs į Kubą jis pamatė žudymus, kalinimus, ir tokie pat dalykai darosi visur, kur komunistai dominuoja. Jeigu Amerika nesustabdytų komunizmo, niekas sustabdytų. Salvadore vyksta ne socialinė revoliucija, o vietiniai žmonės kovoja prieš Kubos, Sovietų Sąjungos jėgas. Aš buvau prieš JAV vyriausybę, aš kovojau prieš ją, bet aš dabar pamačiau komunizmo priespaudą. Šalin komunizmas, šalin tie, kurie jam simpatizuoja, kalbėjo Cleaveris.

Publika Cleaveriui sukėlė ovacijas, sustoję plojo. Afganistaniečių vardu kalbėjo Anver Ahady. Jis išskėlė

ovacijas, sustoję plojo. Afganistaniečių vardu kalbėjo Anver Ahady. Jis išskėlė

ovacijas, sustoję plojo. Afganistaniečių vardu kalbėjo Anver Ahady. Jis išskėlė

Chicago lietuviai atstovai Tautinių šokių šventėje Clevelande. Iš kairės: dr. K. Ambrozaitis, A. Milūnas, Mlānienė, Pupienė ir P. Petrutis. Nuotr. Jono Urbono

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESĖ

— Linas Kojelis, Baltųjų rūmų štoato narys, buvo pakviestas Pietų Amerikos lietuvių kongreso organizatorių dalyvauti kongrese. Jis liepos 21 d. pasakė pagrindinę kalbą. Kongreso organizatoriai ta proga jam rengė susitikimą su Venecuelos didžiąja spauda, radijo ir televizijos atstovais bei valdžios pareigūnais.

nocidą Afganistane. Amerika turėtų duoti daugiau paramos Afganistano laisvės kovotojams.

Po šių Pavergtųjų tautų atstovų kalbėjo pakviesti valdžios atstovai. Sen. Charles Percy papasakojo, kad jis buvo nulykęs į Sovietų Sąjungą, lankė Latviją, Lietuvą. Jis buvo sulaukytas kelioms valandoms vien dėl to, kad fotografavo eilę žmonių, kurie ten stovėjo laukdami galimybės nusipirkti porą kiaušinių. Patyręs apie prievartą Rusijoje, buvau vis didelis rėmėjas Amerikos Balso, Laisvosios Europos, kalbėjo Percy. Papasakojo, kad jo brolis, jo duklė dirbo Taikos korpuse Afganistane. Jis pats ten buvo ir pamatė, kaip ten žmonės myli laisvę. Mes nenurimsime, kol pavergti kraštai nebus išlaisvinti.

Linas Kojelis, atvykęs iš Baltųjų rūmų, patvirtino, kad joks JAV prezidentas nebuvo tiek susidomėjęs pavergtomis tautomis, kaip prez. Reaganas. Jis drąsiai organizuoja pasirašymą Pavergtųjų tautų proklamacijai Baltuosiuose rūmuose. Prezidentas šios savaitės proga ragina prisiminti kovojančius dėl pavergtųjų laisvės, ypač primindamas Lietuvą, Afganistaną ir kt., yra manančių, kad nuolaidos atneš taiką, bet tai klaida. Reaganas tą supranta, drausiai pareiškia ir stengiasi daryti, ką galima, padėti pavergtoms tautomis.

Illinois atstovų rūmų narė Penny Pullen priminė, kaip žmonės buvo dėkingi, kai juos Grenadoje Amerika išvadavo. Rodydama žemėlapyje ir Sovietų Sąjungą, Pullen skelbė, kad čia yra imperija, kuri siekia tautas pavergti. Mes šiandien turime prezidentą, kuris su pranta reikalauja, bet turime suprasti ir savo pareigą dirbti dėl laisvės.

Illinois atstovų rūmų narys Miron Kulas pasidžiaugė, kad Illinois senatas, atstovų rūmai visada nariai paremia pavergtųjų laisvės reikalą. Atėjų laikas, kad etninių grupių atstovų balsą turi išgirsti ir pritari ne vien lūpomis, bet ir veiksmu — to laukiame iš valstybininkų.

Po šių pranešimų buvo paklausiami. Vienas kubietis paklausė juoduką Cleaverį, ką jis mano apie Jesse Jacksono kelionę į Kubą, į Centro Ameriką. Cleaveris pareiškė, kad tos kelionės atneš daugiau žalos, kaip naudos. Iš lietuvių klausimuose dalyvavo J. Vasaitis, kun. J. Prunskis.

Daugiausia klausimų buvo nukreipta sen. Percy. Be kitų dalykų, jis pabrėžė, kad Nicaragoje sandanistai atneš daug didesnę priespaudą, negu buvo Farmozos diktatūra. JAV rūpestingai gina žmogaus teises. Valstybės departamentas ipareigotas kasmet paskelbti pranešimą apie žmogaus teisių laužymą įvairiuose kraštuose.

Pavergtųjų tautų komiteto pirm. J. Bergmanis padėkojo programos vėdėjai Topinkai, dėkojo sen. Percy, kuris padėjo gauti patogią salę valdiniuose rūmuose, dėkojo kalbėtojams ir publikai.

Pabaigoje sen. Percy pasiskelbė, kad tuoj pradės veikti radijo stotis Kubos ir ispaniškų kraštų žmonėms, bus duodami pranešimai ir tikli informacija.

J. Pr.

— Pasaulio, Amerikos ir Kanados Lietuvių Bendruomenių ir Jaunimo sąjungų vadovybių ir jų tarkininkų metinė darbo konferencija bus rugsėjo 22 — 23 dienomis Dainavos stovyklavietėje prie Detroito. Čia bus svarstomi įvairūs Bendruomenės švietimo, kultūros, politinės veiklos, būsimo Jaunimo kongreso ir kitokie reikalai. Šią konferenciją šaukia PLB valdyba, konferencijos techniška globa rūpintis paprašytas LB Michigano apygardos pirmininkas Vytautas Kutkus.

— Prof. Vyt. Klemas pakviestas Prancūzijos užsienio reikalų ministerijos, birželio mėnesį dėstė kursą erdvės ir jūros tyrinėjimo centruose Brest, Tulousoj ir Paryžiuje. Baigęs seminarus Prancūzijoje, dr. V. Klemas davė paskaitų ciklą apie jūros tyrinėjimus satelitais Europos Bendrame tyrinėjimo centre Ispra, Italijoje. 1985 metais Chicagoje rengiamam Mokalo ir kūrybos simpoziume, prof. V. Klemas organizuoja sesiją apie Okeanologiją ir gamtos apsaugą.

— A. a. kun. Jonas Dastikas, Šv. Petro ir Povilo parapijos klebonas Hazleton, Pa., mirė birželio 9 d. ir palaidotas birželio 13 d. Velionis buvo gimęs 1917 m. gegužės 15 d., kunigu išventintas 1948 m. gegužės 22 d. Prieš studijas ir kunigų seminariją, baigė Marijonų vienuolijos vadovaujamą Marianapolio kolegiją.

— Kun. Juozas Jurgelionis Worcesterio, Mass., vyskupo parokištas vikaru į Šv. Sirdies parapiją Webster, Mass., Prieš tai buvo vikaras Šv. Jono parapijoje Clintone.

— PLB vicepirmininkė Milda Lenkauskienė ir JAV LB garbės teismo pirmininkas dr. Edmundas Lenkauskas išvyko į Venecuelą, kur liepos 21 rugpj. 15 d. dalyvauja Pietų Amerikos lietuvių kongrese Caracase mieste. Ten Milda Lenkauskienė atstovauja PLB valdybai ir skaitys paskaitą apie lietuvių kultūros šaltinius.

— Skautininkas filisteris Vytautas Kamantas, PLB pirmininkas, su žmona Gražina aplankė Chicago lietuvių skautus Rako stovyklavietėje Michigano valstijoje. Tan taip pat stovyklavo ir jaunimas, atvykęs iš Argentinos bei Brazilijos. Kartu su Lietuvių skautų sąjungos tarybos pirmininku v. s. Sigitu Miknaičiu ir kitais skautininkais pasikalbėjo apie lietuvių jaunimo veiklą ir Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso Australijoje 1987 metais jau pradėdamą rengimą.

— Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS 2649 W. 63rd Street Chicago, IL 60629 Tel. — 776-5162 Kasdien 9—6 val. vak. Seštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

— Advokatas JONAS GIBAITIS 6247 S. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629 Tel. — 776-8700 Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Seštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

— ADVOKATAS ALGIRDAS R. OSTIS (Ostrauskas) 1000 Jolin Blvd., Suite 364 Oak Brook, IL 60521 Tel. Of. 325-3157 Tel. Res. 325-6582 Valandos pagal susitarimą

ARAS
Dengiamie ir taisome visų rūšių STOGUS.
Su aukštu patyrimu esame apdrausti Patys prižiūrime darba.
ARYDAS KIELA
737-1717